

ΕΤΟΣ Δ'.   'Εν ΑΘΗΝΑΙΣ, 30 Δεκεμβρίου 1871.   ΦΥΛΛ. ΙΣΤ'.

ΤΟ ΜΕΔΙΟΛΑΝΟΝ.

(Συνέχεια. καὶ τέλος: ἴδτε φυλλ. ΙΕ'.)

Δ'.

Ἦδη εἴπωμεν τινὰ περὶ τῶν μετὰ τὴν μητρόπολιν, καλλιτέρων κτιρίων τοῦ Μεδιολάνου.

Τὸ *Βασιλικὸν Ἀνάκτορον* (Palazzo Reale), κείμενον παρὰ τὴν μητρόπολιν καὶ κτισθὲν τὸ 1330 παρὰ τοῦ Azzo Visconti, χρησιμεύει ὡς κατοικία τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας ὅταν ἔρχεται εἰς Μεδιόλανον. Ἀξίαι παρατηρήσεως εἶναι αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Appiani, ὡς ἡ ἀποθέσις Ναπολέοντος τοῦ Αου ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Διὸς καὶ ἡ τῶν Καρνατίδων καλουμένη αἴθουσα διὰ τὴν μεγάλην ἔκτασίν της.

Τὸ *Ἀρχιεπισκοπεῖον* εἶναι κτίριον ἀξιοσημείωτον τοῦ Πελλεγρίνου, καὶ κοσμεῖται ὑπὸ πολυτίμων εἰκόνων.

Ἐν δὲ τῇ *Πλατείᾳ τῶν Ἐμπόρων* (piazza dei Mercanti), ἐν μὲν τῷ κέντρῳ αὐτῆς κείται τὸ κτίριον τῶν ἀρχείων τῶν δικαστηρίων, ὑψοῦμενον ἐπὶ στοῶν καὶ κτισθὲν τῷ 1233 ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων τοῦ συμβουλίου τῶν ὀκτακοσίων, μετατραπὲν ὁμως ἀκολούθως εἰς ἀρχεῖον τῶν συμβολαιογρα-

φικῶν πράξεων, ὧν τινες χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1290.

Πρὸς βορρᾶν δ' εὐρίσκεται ἡ ἀρχαία νομικὴ σχολή, κτισθεῖσα διαταγῇ τοῦ Πίου IV, νῦν ὁμως χρησιμεύουσα ὡς χρηματιστήριον.

Ὁ πύργος τοῦ ὠρολογίου χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1272. Ἐν κοιλώματι, εὐρισκομένῳ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ, παρατηρεῖ ὁ θεατῆς κολοσσαῖον μαρμάρινον ἀγαλμα τοῦ ἀγίου Ἀμβροσίου, ἔργον τοῦ Scorzini. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπῆρχεν ἄλλοτε τὸ ἀγαλμα Φιλίππου τοῦ Βου· κατὰ τὸ ἔτος δὲ 1796 τὸ τοῦ Βρούτου, ὅπερ ὁμως ἐν ἔτει 1799, ὅτε οἱ κάτοικοι τοῦ Μεδιολάνου δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς δημοκρατίας, ἔρριψαν εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον ὕδωρ.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Saint Fedile εἶναι κτίριον μεγαλοπρεπὲς τοῦ Πελλεγρίνου, ἐν ᾧ οἱ Γερμανοὶ αὐτοκράτορες ἐπήγαινον πάλαι ποτὲ, ὅπως λάβωσι τὸ σιδηρῶν στέμμα.

Ἡ πλατεία τῆς Σκάλας, κειμένη πρὸ τοῦ ὁμωνύμου θεάτρου, εἶναι δεινὸν δένδρον· πρὸς ἀριστερὰν δὲ τοῦ ἱσταμένου κατέναντι τοῦ θεάτρου, ἀπολήγει ὁ διάδρομος (Galeria) τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ.

Τὸ θέατρον τῆς Σκάλας, εἶναι ἐν ἐκ τῶν μεγαλειότερων θεάτρων τοῦ κόσμου καὶ ἔχει θέσεις διὰ 4,000 προσώπων, ἐκλήθη δὲ οὕτω διότι ἐκτίσθη ἐν ἧ θέσει ὑπῆρχεν ἡ ἐκκλησία Santa Maria della Scala ἐν ἔτει 1778 κατὰ

τὸ σχέδιον τοῦ Pier-Marini. Παριστώσι δ' ἐν αὐτῷ κυρίως μελοδράματα ἰταλικά.

Ἡ πλατεία τοῦ θεάτρου ἔχει σχῆμα ἑλλειπτικόν· ἡ τιμὴ δ' ἐκάστης θέσεως εἶναι τριῶν φράγκων.

Ἡ τιμὴ τῶν θεωριῶν δὲν εἶναι προσδιωρισμένη, ἀλλὰ κανονίζεται ὅτε μὲν ἐκ τοῦ μελοδράματος, ὅτε δ' ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς παραστάσεως. Ὑπάρχουσι πέντε σειραὶ θεωριῶν, μέγα δὲ μέρος αὐτῶν ἀνήκει εἰς Μιλανεζικὰς οἰκογενείας.

Τὸ μόνον ἐν Ἰταλίᾳ θέατρον ὅπερ δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς τὸ τῆς Σκάλας, εἶναι τὸ ἐν Νεαπόλει τοῦ ἁγίου Καρόλου καλούμενον. Ἰδοὺ δ' αἱ διαστάσεις ἀμφοτέρων. Τὸ μὲν τῆς Σκάλας ἔχει μῆκος 265 ποδῶν καὶ πλάτος 57, ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ μῆκος μὲν 120 ποδῶν, πλάτος δὲ 95· καὶ ἡ πλατεία μῆκος μὲν 64 ποδῶν, πλάτος δὲ 57. Τὸ δὲ τοῦ ἁγίου Καρόλου τῆς Νεαπόλεως μῆκος 193 ποδῶν, ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ μῆκος μὲν 69 ποδῶν, πλάτος δὲ 92· καὶ ἡ πλατεία μῆκος μὲν 64, πλάτος δὲ 62.

Ἐν τῇ ὁδῷ Brera εὐρίσκεται τὸ ὁμώνυμον παλάτιον (Palazzo di Brera) ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τὸ γυμνάσιον καὶ ἡ σχολὴ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἡ πινακοθήκη, τὸ ἀστεροσκοπεῖον, ἡ βιβλιοθήκη, ἡ νομισματοθήκη, ὁ σύλλογος τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, ὁ βοτανικὸς κήπος καὶ τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον.

Τὸ παλάτιον τοῦτο, ἐν τῶν ἐν Μεδιολάνῳ καλλιτέρων κτιρίων, ἦτο ἄλλοτε μοναστήριον τῶν Ἰησοῦιτῶν, πρὸ τούτου δὲ ἀνήκεν εἰς τὸ τάγμα τῶν Τεταπεινωμένων (Humilies).

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ὑψοῦται ἀγαλμα ἐξ ὀρειχάλκου Ναπολέοντος τοῦ Αου, γυμνὸν καὶ κρατοῦν σκῆπτρον καὶ νίκην.

Ἡ αὐλὴ περικυκλοῦται ὑπὸ στοῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ δύο σειρῶν ζύλων, αἵτινες κοσμοῦνται δι' ἀγαλμάτων τῶν καλλιτέρων ἀγαλματοποιῶν τῆς Ἰταλίας.

Τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου, κειμένου εἰς τὸ ἰσόγειον, ἡ εἴσοδος εἶναι ἐλευθερά κατὰ πᾶσαν κυριακὴν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς 4ης ὥρας ὠρεῶν, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς 10 Π. Μ. μέχρι τῆς 3 Μ. Μ. ἀντὶ ἡμίσεως φρ. δι' ἑκάστον πρόσωπον. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ ἀξιοπεριεργῶν ἀντικειμένων ὑπάρχει καὶ ἡ ἐπιγραφή τῆς ἀτίμου στήλης. Ὅτε δηλαδή, ἐν ἔτει 1630 ἠρήμωσε τὸ Μεδιόλανον τρομερῶς λοιμὸς, δυστυχῆς τις κούρεὺς κατηγόρηθη

ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ὁ αἴτιος τῆς μάστιγος. Τὸ πλῆθος ὄθεν συλλαβὸν αὐτὸν ἔκοψε τὸ σῶμά του εἰς τεμάχια καὶ ἔκουσεν αὐτό, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρειπίων τῆς οἰκίας τοῦ ὀπίσθου Ἰσπανοῦ διοικητῆς, ἐπέτρεψε τὴν ἀνεγερσὶν στήλης, ὅπως διακωνισθῆ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀτιμίας τοῦ κούρεως. Δίκαιον καὶ συνετὸν ἦθελεν εἶσθαι ἐὰν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τῶν ἐγκαυχωμένων ἐπὶ προόδῳ ἀντεκαθίστατο καὶ ἡ στήλη αὕτη ὑπὸ μνημείου ἱλαστηρίου ὅπερ ν' ἀναμνησκῆ τὰς ἐπερχομένας γενεάς, οὐχὶ τὴν ἀτιμίαν τοῦ κούρεως, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἔνεκεν τῆς ἀμαθείας τοῦ, διαπραχθεῖσαν στυγεράν ἀδικίαν.

Ἡ Βιβλιοθήκη ἔχει 250,000 τόμων καὶ 1000 χειρόγραφα.

Τὸ ἀστεροσκοπεῖον ἀνηγέρθη ἐν ἔτει 1766 ὑπὸ τῶν Ἰησοῦιτῶν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ περιφήμου Boscovich καὶ ἦν αὐτῷ συλλογὴ ἀστρονομικῶν συγγραμμάτων καὶ ἐργαλείων εἶναι πολὺτιμος.

Ἡ τοῦ βοτανικοῦ κήπου, πλουσιωτάτου ἐκ ξένων φυτῶν, κατὰτάξις εἶναι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Λινναίου.

Ἡ εἰς τὴν Πινακοθήκην εἴσοδος εἶναι ἐλευθερά, τινὰς μὲν ἡμέρας δωρεὰν καὶ ἄλλας ἐπὶ πληρωμῇ. Ἀμα εἰσερχόμενός τις ἐν αὐτῇ δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ὡς ὀδηγὸν κατάλογον πλήρη τῶν ἐν αὐτῇ εἰκόνων, αἵτινες εἶναι τ' ἀριστοεργήματα τῶν διασημοτέρων τῆς Ἰταλίας ζωγράφων, οἷοι ὁ Ῥαφαήλ, ὁ Βερονέζης κλπ.

Ἡ Πλατεία τῶν ὀπλῶν (Piazza d'armi), κειμένη Β. Δ. τοῦ Μεδιολάνου, εἶναι ἡ εὐρυχωρότερα πλατεία τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα μῆκος μὲν 650 μέτρων, πλάτος δὲ 612· περικυκλοῦται ἀπ' ἐνὸς μὲν μέρους ὑπὸ τοῦ Σταδίου, ἀπ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τῆς Ἀψίδος τῆς Εἰρήνης καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ὑπὸ τοῦ Castello, ἀρχαίου φρουρίου, οὗτινος δὲν διετηρήθη εἰμὴ τὸ ἐσωτερικὸν τετράγωνον, ἐφ' οὗ εἶχε κτισθῆ τὸ μέγαρον τῶν Βισκόντη καὶ τῶν Σφόρτσα, κυριάρχων τοῦ Μεδιολάνου· τὸ μέγαρον τοῦτο χρησιμεύει νῦν ὡς στρατῶν.

Τὸ Ἀμφιθεατρικὸν Στάδιον, κτισθὲν ἐν ἔτει 1805 κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κακονίκα, ἔχει σχῆμα ἑλλειπτικοῦ κύκλου· ἡ μεγαλειτέρα αὐτοῦ διάμετρος εἶναι 326 μέτρων, ἡ δὲ μικροτέρα 152· δύναται δὲ νὰ περιλάβῃ 30,000 θεατῶν. Γίνονται ἐν αὐτῷ ἀμαξοδρομίαι καὶ ἰπποδρομίαι, ἐπεὶ δὲ εἶναι δυνατόν νὰ μετα-

τραπῆ εἰς λίμνην, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς λεμβοδρομίας.

Τῆς Ἀψίδος τῆς Εἰρήνης ἢ Porte du Simplon, κειμένης ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως, ἡ ἀνεγερσὶς ἤρξατο ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως, ὅπως διακωνισθῆ ἡ ἀνάμνησις τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ du Simplon, ὀφειλομένης εἰς Ναπολέοντα τὸν Αου, εἴτα δὲ ἐξηκολούθησε διαταγῇ Φραγκίσκου τοῦ Αου, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ περιφήμου ἀρχιτέκτονος Καγιόλα ἐπὶ τῇ εὐδοκίμως ἀποκατασταθείσῃ εἰρήνῃ.

Ἡ ἀξιοσημειώτος αὕτη πύλη κατεσκευάσθη καθ' ὀλοκληρίαν ἐκ τοῦ λευκοῦ μαρμάρου τῶν λατομείων τῆς Lac Mageur.

Ἡ κορυφὴ τῆς ἀψίδος καλύπτεται ὑπὸ ἀλληγορικῆς τινος παραστάσεως, ἣτοι ἐφ' ἀμάξης σειρομένης ὑπὸ ἐξ ἵππων ἴσταται τὸ ἀγαλμα τῆς Εἰρήνης, ὅπερ ἀντικατέστησε τὸ τῆς Νίκης. Αἱ δὲ τέσσαρες γωνίαι στολίζονται ὑπὸ τεσσάρων ἐπίπλων γυναικῶν, παριστωσῶν τὴν νίκην. Πάντα δὲ ταῦτα ἐξ ὀρειχάλκου.

Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι τῆς ὁδοῦ du Simplon προσόψεως τῆς ἀψίδος εἰσὶ γειγραμμένα τὰδε,

Entrando coll'armi Gloriose
Napoleone III e Vittorio Emanuele II
liberatori
Milano esultante cancellò da questi marmi
le impronte servili
E vi scrisse l'indipendenza d'Italia
MDCCCAIX

Πρὸς δὲ τὸ μέρος τῆς πόλεως τὰδε,

Alle speranze del Regno Italico
Auspice Napoleone I
I Milanesi dedicarono l'anno MDCCCVII
E fraugati dalla servitu
Felicemente restituirono l' anno
MDCCCVIX

Ε'.

Ἡ ἐν τῇ πλατείᾳ S. Sepolcro Ἀμβροσιανὴ Βιβλιοθήκη, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Φρειδερίκου Βορρομαίου ἐν ἔτει 1607, κέκτηται φήμην εὐρωπαϊκὴν, διότι ἔχει 430,000

τόμων, ἐκτὸς τῶν πολεμιζήλων καὶ τῶν χειρογράφων ἅτινα ἀνέρχονται εἰς 15,000.

Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ S. Sepolcro ἀνηγέρθη δι' ἐθνικῆς συνεισφορᾶς μεγαλοπρεπὲς ἀγαλμα τοῦ Φρειδερίκου Βορρομαίου, ἰδρυτοῦ τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης.

Ἀξιοσημειώτος ἄμα καὶ ἀνεξήγητος εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἀειμνήστου θεμελιωτοῦ αὐτῆς πρὸς σύνταξιν καταλόγου τοῦ θησαυροῦ τούτου τῶν βιβλίων. Ἡ μόνη παράβασις ἦν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην ἐτόλμησαν νὰ κάμωσιν εἶναι τὸ ὁμοίωμα καταλόγου, ἐν ᾧ οἱ συγγραφεῖς ἀναφέρονται διὰ τοῦ ἐπωνύμου τῶν μόνων. Ἀξιοπεριεργὸν πρὸς τούτους εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἀρχαία βιβλία οὐδένα ἔχουσιν ἐν τῷ καλύματι αὐτῶν τίτλον.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Χειρογράφων μεταξὺ τῶν κειμηλίων τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης, διακρίνονται ἡ Λύρα τοῦ Πετράρχου, δέκα ἐπιστολαὶ τῆς Λουκρητίας Βοργίας πρὸς τὸν καρδινάλιον Βέμπον μετὰ βοστρύχου ξανθῶν μαλλίων τῆς διεσφαρμένης ταύτης γυναικός, ἀξίας θυγατρὸς τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου Ε', ἀπάντησις ἔμμετρος τοῦ καρδινάλιου ἰσπανιστῆ, χειρόγραφον τοῦ Ἰωσήφ, μεταφρασθὲν ὑπὸ Ρουφίνου καὶ γεγραμμένον ἐπὶ παπύρου καὶ πολλὰ ἄλλα περὶεργα.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Falcone ἐκκλησία S. Satiro ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ναοῦ τινος τοῦ Διός.

Ἀξία σημειώσεως εἶναι καὶ αἱ ἐκκλησίαι ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος, ὁ ἅγιος Γεώργιος, ἡ ἁγία Μαρία, ὁ ἅγιος Στέφανος, ὁ ἅγιος Πέτρος καὶ πολλὰ ἄλλα, ἰδίως ὅμως ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου, κειμένη ἐπὶ τῆς ὁμώνυμου πλατείας. Τὸ κτίριον τοῦτο, κτισθὲν ἐν ἔτει 387 ὑπὸ τοῦ ἁγ. Ἀμβροσίου, ὅστις ἐν αὐτῇ ἐνεταφιάσθη, εἶναι ἐν τῶν ἀξιοπεριεργότερων τοῦ Μεδιολάνου. Ἐν αὐτῇ παρατηρεῖ ὁ θεατῆς παντὸς εἶδους ῥυθμὸν τῆς χριστιανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου. Ἐν τῇ προῖκει ὑπάρχει προπύλαιον κατὰ τὸ σύστημα τῶν προνάων τῶν ἑλληνικῶν ναῶν.

Ἐν δὲ τῷ ἐσωτερικῷ ἴσταται στήλη, εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ὄφις χαλκοῦς, ὅστις, διίσχυρίζονται ὅτι εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος, ὃν ὁ Μωϋσῆς εἶχεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ τοῦλάχιστον ὅτι κατεσκευάσθη ἐκ τοῦ ἰδίου μετάλλου πρὸς δὲ παραστάτην κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ ἀνδριᾶ

τος τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου εἰς φυσικὸν μέγεθος, οὐτινος τὸ πρόσωπον, ἐξ ἰδιοτροπίας τοῦ καλλιτέχνου, εἶναι ἐκ μαρμάρου μέλανος.

Ἡ ἁγία Τράπεζα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἶναι ἀληθὲς μνημεῖον ἱστορικόν, διότι ἐκεῖ οἱ πλείστοι βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας ἔλαβον τὸ διάδημα ἐκ τῶν χρυῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἀξιοθαύμαστος εἶναι χρυσὴ πλάξ, (ἥτις σχηματίζει τὴν πρόσφιν τῆς ἁγίας Τραπέζης, κεκοσμημένης ὑπὸ μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων).

Τὸ Μέγα Νοσοκομεῖον, κείμενον ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ὁδοῦ, εἶναι τὸ μεγαλύτερον νοσοκομεῖον τῆς Εὐρώπης. Ἐθεμελιώθη δ' ἐν ἔτει 1456 ὑπὸ Φραγκίσκου Σφόρτσα τοῦ Δου, δουκὸς τοῦ Μιλάνου καὶ Λευκῆς Μαρίας Βισκόντη, οἵτινες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐδώρησαν τὸ ἴδιόν των παλάτιον, πολλὰς ἄλλας οἰκίας, πολλοὺς κήπους καὶ χρηματικὰς ποσότητας οὐ μικράς.

Οἱ ἀρχιτέκτονες Ἀβερούλιος Φιλάρετος, Καστέλλης καὶ Βραμόντης εἰργάσθησαν ἐν αὐτῷ κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Μεταξὺ τῆς Λεωφόρου τῆς Βενετίας καὶ τῆς ὁδοῦ Μασὲν κεῖται Δημόσιος κήπος, ἔχων μίαν μὲν εἴσοδον ἐκ τῆς πλατείας Καθούρα, ἑτέραν δὲ πρὸς τὴν πύλην τῆς Βενετίας. Ἐν αὐτῷ εὐρίσκειται ἐπὶ ὑψώματος ὠραῖον καφενεῖον.

Ἐκτὸς τοῦ θεάτρου τῆς Σιάλας τὸ Μιλάνον κέκτηται καὶ τὰ ἐξῆς: τὸ τῆς Κανονιάνας διὰ τὰς κωμωδίας, μελοδράματα καὶ χορούς, τὸ τοῦ Καρκάνου διὰ τὰς ἰταλικὰς τραγωδίας καὶ τὰ μελοδράματα, τὸ τῆς S. Rodegovela διὰ τὸ ἰταλικὸν λογαοιδικὸν δράμα (Opera comique), τὸ τοῦ Ρέ μικρὸν θέατρον διὰ τὴν ἰταλικὴν καὶ γαλλικὴν κωμωδίαν.

Ἐκτὸς δὲ τῆς ἀψίδος τῆς Εἰρήνης τὸ Μεδιόλανον ἔχει καὶ πέντε ἑτέρας πύλας, ἧτοι τὴν τοῦ Γαριβάλδου, τὴν Νέαν, ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ, τὴν τῆς Βενετίας, κεκοσμημένην ὑπὸ ἀγαλμάτων, τὴν τῆς Ρώμης, ἀνεγερθεῖσαν ἐν ἔτει 1598 χάριν τῆς εἰσόδου Μαργαρίτας τῆς Αὐστριακῆς, μνηστῆς Φιλίππου τοῦ Γου βασιλέως τῆς Ἰσπανίας καὶ δουκὸς τοῦ Μιλάνου, καὶ τὴν Πικνέζαν, ῥυθμοῦ ἰωνικοῦ.

Πρὶν ἢ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν παροῦσαν σύντομον περιγραφὴν τοῦ Μεδιολάνου, ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν τινὰ καὶ περὶ τῆς Παρόδου (galerie), τοῦ Βίκτωρος Ἐρμανουήλ, ἥτις εἶναι ἡ ἑναρξὶς τῆς ἐκτελέσεως μεγαλοπρεποῦς σχεδίου περι-

λαμβάνοντος τὴν ἐπιδιόρθωσιν ὀλοκλήρου τῆς πέριξ τῆς πλατείας τοῦ Δοῖκο συνοικίας.

Ἡ κατασκευὴ ταύτης διήρκεσε 30 μῆνας, καθ' οὓς εἰργάζετο καθ' ἑκάστην χιλιάς ἐργατῶν. Ἐὰν δὲ προσθέσωμεν καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐπιτηρητῶν, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι τὸ κολοσσιαῖον τοῦτο ἔργον κατηνάλωσεν ἐν ἑκατομμύριον περιόχων ἡμερομισθίων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βίκτωρ Ἐρμανουήλ ἔθεσε τὴν 4 μαρτίου 1865 τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ κτιρίου τούτου, ὅπεροί κάτοικοι τοῦ Μεδιολάνου τῷ ἀφιέρωσαν καὶ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1867 παρευρέθη ἐν τῇ τελετῇ τῆς ἐγκαθιδρύσεως, τὴν ἐκθεσὶν τῆς ὁποίας ὑπέγραψεν.

Ἡ Παρόδος σύγκειται ἐκ δύο διαδρόμων διασταυρουμένων· καὶ ὁ μὲν, ἀρχόμενος ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Domo, λήγει εἰς τὴν πλατείαν τῆς Σιάλας, ἔχων 165 μῆκος, ὁ δὲ ἄγει ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Silvio Pellico εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγ. Ραφαήλ, ἔχων μῆκος 440 μέτρων. Ἀμφότεροι ἔχουσι πλάτος δέκα τεσσάρων μέτρων καὶ ἡμίσεως, ἐν δὲ τῇ διασταύρωσι των σχηματίζεται ὀκτάγωνον ἔχον διάμετρον 36 μέτρων.

Ὁ ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Domo εἰσερχόμενος εὐρίσκειται ἀπέναντι θαυμασίου θεάματος. Ἐνώπιόν του εἰς μῆκος 195 μέτρων ἐξελισσεται διπλὴ σειρὰ πλουσιῶν καταστημάτων, ὧν ἡ ἀρμονικὴ κανονικότης ποικίλεται ὑπὸ τοῦ στολισμοῦ στηλῶν ῥυθμοῦ ἰωνικοῦ, αἵτινες τὰ διαχωρίζουσιν. Ἡ πρόσφιν ἐκάστου καταστήματος εἶναι ἐσχηματισμένη ὑπὸ ἐνὸς μόνου κατόπτρου.

Ἄνωθεν τῶν καταστημάτων τὰ παράθυρα τῶν πρώτων ὀροφῶν διαχωρίζονται πού μὲν ὑπὸ ἀναγλύφων, πού δὲ ὑπὸ ἐξαισιῶν ἀγαλμάτων, ἰσοῦψῶν τῶν ὀροφῶν, καὶ περιστώντων τοὺς ἐνδοξότερους τῆς Ἰταλίας ἀνδρας. Ἄνωθεν δὲ τούτων μικρὸν καὶ ὠραῖον σιδηροῦν κιγκλίδωμα περικυκλοῖ τὸν ἐξώστην, ὅστις ἐκτείνεται χαριέντως καὶ ἄνευ διακοπῆς τινος καθ' ὅλον τὸ μῆκος καὶ κρύπτει τὰ ὀπισθεν τοῦ παράθυρα τῆς ὀροφῆς ταύτης.

Ἐν τῇ τρίτῃ ὀροφῇ τὰ παράθυρα διαχωρίζονται ὑπὸ μεγάλων ἐκ μαρμάρου καρυκτίδων. Ἄνωθεν δὲ ὑψοῦται ἐπιστήλιον χρησιμευδὸν ὡς βᾶσις τοῦ ὑελίνου θόλου, εὐρισκομένου εἰς ὕψος 33 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας. Ὁ θόλος στηρίζεται τοσοῦτον καλῶς ἐπὶ 26 τόξων σιδηρῶν, ὥστε τὸ βλέμμα δὲν ἀπαντᾷ ἄλλο ἐμπόδιον μέχρι τοῦ οὐρανοῦ εἰμὴ τὸν κριστάλινον θόλον.

ΤΟ ΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΝΕ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(ἩΣ ΑΠΗΛΛΑΓΗΣΑΝ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΖΩΑ)

Ἀθήνησι, 4 Ἰανουαρίου 1872.

(εὐ.έ.χρ. καὶ τέλος ἴδε πολλ. ἱε'.)

9.

Ὁλοι αἱ ὑπόλοιποι τάξεις — μὴδὲ τῶν γυναικῶν ἐξαιρουμένων — πάσχουν ἀπὸ τῆς ἀσθένειας «λογικῆς».

Ὁ Ἀρχάγγελος κατόπιν διέτρεξε τὰς λοιπὰς τῆς κοινωνίας τάξεις τοὺς — γεωργούς — ἐμπόρους — βιομηχάνους — δικηγόρους — ἰατροὺς καὶ λοιποὺς ἐπαγγελματίας. Παντοῦ δὲ ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ αλογικὸν εἶνε ἀσθένεια, ἧς ἀπηλλάγησαν τὰ λοιπὰ ζῶα, καὶ ἥτις ἐδόθη πρὸς τιμωρίαν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ζεῦγος.

Ἀΐφνης ὁμως διεκόπη ὑπὸ τινος στοχασμοῦ. Τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἴσως μόνον τὸ ἄρρεν τοῦ ἡγεμόνος ζώου ἐπάσχειν ἀπὸ τῆς ἀσθένειας αλογικῆς, καὶ ὅτι τὸ θῆλυ πιθανὸν νὰ ἦτο ἀπηλλαγμένον. Ἄλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε πλησιάζοντας δύο ὁμοιοσχήμονες τῇ ἑῷ ἦκουσε τὰ ἐξῆς.

— Πρέπει τέλος πάντων, ἔλεγεν ἡ μία — φέρουσα οὐχὶ μόνον ὀπισθεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τὰ καλούμενα πούφ — νὰ λάβωμεν τὰ μέτρα μας. Ἔως πότε ὑπὸ τὴν δουλείαν; Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἴσαι με τοὺς ἀνδρας. Κάτω λοιπὸν ὄλα, καὶ περὶ τούτου ἔχω ἐν σχέδιον.

— Κάτω ὄλα; εἶπεν ἡ ἑτέρα ἐκπληκτος. — Ναί. Πρέπει νὰ σχηματισθῇ ἐταιρία εἰς ὄλους τοὺς τόπους, οἵτινες καυχῶνται ὅτι εἶνε πολιτισμένοι — ἐὰν θέλουν νὰ ἦνε πράγματι — τὸ πρῶτον μυστηριώδης, ἕως οὗ ἐνδυναμωθῶμεν, σκοπὸς τῆς ὁποίας ἔσεται ἡ ἐν γένει πραγματοποίησις τῆς ἀρχῆς τῆς προμήτορος Εὔας. Οἱ τόποι τῶν συνεδριάσεων θὰ κληθῶσι ΠΥΡΓΟΣ ΒΑΒΕΛ, διὰ νὰ μὴ ἐνοσοῦν οἱ ἀκούοντες. Βαθυμυθὸν θὰ ἀναμιχθῶμεν εἰς τὰ τῆς πολιτείας, διὰ νὰ γίνωμεν καὶ εἰς τὸ ἔθνος κυρίαρχοι, ὅπως εἴμεθα καὶ εἰς τὸν οἶκον. Ἄμα κατορθώσωμεν

Δεύτερος θόλος στενώτερος ὑψοῦται δύο μέτρα ἄνωθεν τοῦ πρώτου. Μεταξὺ δὲ τῶν δύο ενεργεῖται ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος.

ὑπὸ τὸ ἰσόγειον κατασκευάσθησαν εὐρύχωρα ὑπόγεια ἔχοντα ὕψος 4 μέτρων, ἐν οἷς καταβαίνουσι διὰ κλιμάκων σιδηρῶν ἐλικοειδῶν καὶ ἄτινα εἰσὶν ἐστρωμένα ὑπὸ πλακῶν μεταλλικῶν. ὑπὸ τὸ ἔδαφος δὲ εὐρίσκονται χονδροὶ σωλῆνες ἀεριοφωτος, ὑδατογωγοὶ καὶ φρέατα βάθους 5—6 μέτρων. Ὁ ἀήρ καὶ τὸ φῶς εἰσδύουσι ἐν αὐταῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ στέγῃ ἀπειραριθμῶν φεγγιτῶν, οἵτινες σύγκεινται ἐκ χονδρῶν κρυστάλλων.

Τὸ ἔδαφος τῆς Παρόδου εἶναι ἐστρωμένον μωσαϊκῶς· ἐν δὲ τῷ κέντρῳ θαυμάζει τις τὰ Μάσρα, σύμβολα μωσαϊκᾶ τῆς Σαβοῖας, τοῦ Μεδιολάνου, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς κατασκευασάσης τὴν Παρόδον Ἀγγλικῆς Ἐταιρίας.

Πάντα δὲ ταῦτα φωτίζονται ὑπὸ 2,000 φανῶν ἀεριοφωτος. Ἐν τῷ ἰσογαίῳ ὁμως, τὸ ἀεριοφῶς περικλείεται ἐντὸς ὑελίνων σφαιρῶν ὅπως μετριάξεται ὁ ὑπέρμετρος φωτισμός.

Πέριξ τῆς βάσεως τοῦ πρώτου θόλου τοῦ ὀκταγώνου ὑπάρχει στέφανος ἐκ 300 φανῶν, ὑπ' αὐτὸν δ' ἕτερος τριπλοῦς στέφανος ἐκ 280 ἐτέρων φανῶν.

Ὁ ὑελίνος θόλος τοῦ ὀκταγώνου, ἔχων περιφέρειαν 112 μέτρων, εὐρίσκειται εἰς ὕψος 50 μέτρων καὶ ὑποστηρίζεται ὑπὸ τόξων σιδηρῶν. Ὁ ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ ἕτερος θόλος εὐρίσκειται εἰς 57 μέτρων ὕψος.

Ὁ σχεδὸν ἀόρατος σιδηρὸς καὶ οἱ θόλοι εἶναι αἱ μόνου ὕλαι ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται ὁ κολοσσιαῖος μὲν ἀλλ' οὐχ ἦττον χαρίεις οὗτος θόλος.

Δεκαεξὶ γιγαντιαῖοι ἀνδριάντες εἰσὶ τοποθετημένοι πέριξ τοῦ ὀκταγώνου, αὐτῶν διαχωρίζοντες τὰ παράθυρα τῆς πρώτης ὀροφῆς, ἧς εἰσὶν ἰσοῦψεῖς.

Τὸ ὀλικὸν ἐμβυθὸν τῆς διόδου εἶναι 8,600 μέτρων τετραγωνικῶν.

Ἐν Ἐπροχωρίῳ τῇ 22 Δεκεμβρίου 1871.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Γ. Ν. ΦΙΑΡΕΤΟΣ.

νά γίνωμεν ὑπουργοί, βουλευταί, νομάρχαι κτλ., τότε ἐννοεῖς ὅτι δυνάμεθα εὐκόλως νά πραγματοποιήσωμεν τὰ τοῦ Πύργου Βαβέλ.

Ἡ ἀκούουσα, μὴ ἔχουσα τὸ πνεῦμα τῆς διδασκαλίας τῆς, ἀλλὰ σεβομένη αὐτὴν διὰ τὰς γνώσεις τῆς καὶ τὴν λογικὴν ἀνάπτυξίν τῆς,

— Ναί! ὅλα καλά, ἀπήντησε. Σ' ἐννοῶ. Θέλεις νά καθιερωθῇ ἡ ἀρχή, ὥστε ἐκάστη ἐξ ἡμῶν νά εὕρῃ τὸν διάβολόν τῆς ἐναντίον τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γνώμης τοῦ κυρίου συζύγου, ὡς ἐπραξεν ἡ πρώτη βάβω ἡμῶν Εὐα.

— Πολὺ καλά ἔθεσας τὸ ζήτημα.

Ἐκάστη γυνὴ νά εὕρῃ τὸν διάβολόν τῆς.

Σὲ συγχαίρω! θά ἦσαι μία τῶν πρωταγωνιστριῶν.

— "Ε! καὶ ἡμεῖς αἱ ἀπλαῖ κάτι ἐννοοῦμεν ἀπὸ τὰ κορακιστικά τοῦ Πύργου Βαβέλ, καὶ ἐσκέφθημεν μάλιστα πολλάκις.

— Τὸ βλέπω πολὺ καλά. Λοιπὸν ἄς κανοιθῶμεν. Δύο πράγματα ἀπαιτοῦνται ἀπολύτως οὐσιώδη καὶ ἀναπόφευκτα.

α) Καθόσον ἀφορᾷ τὰ μέλη τῆς ἐταιρίας.

Ἄν κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἐνεργείας οἱ κύριοι πατέρες, ἀδελφοί, θεοὶ, συζυγοὶ ἀντιτείνωσι, γνωρίζεις τί πρέπει νά γίνῃ; Τὸ στενοχωρηθὲν μέλος ὀφείλει νά κρατῇ ἀδιάκοπον ἐπανάστασιν μετὰ τὰς φωνὰς ἐν τῷ οἴκῳ διὰ τὸ παρκαμικρὸν. Ἐπὶ τέλους οἱ κύριοι ἄνδρες τί θά κάμουν; Θά μᾶς ἀφήσουν ἀνενοχλήτους, καὶ θ' ἀποφασίσουν νά πλανῶνται. Τότε μετὰ τὸν χρόνον ἕκαστος οἶκος θά μεταβληθῇ εἰς Πύργον Βαβέλ, καὶ δὲν θά ἔχωμεν ἀνάγκη νά τρέχωμεν, ἅμα τρώγωμεν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ περιπάτου ἢ ἐπισκέψεων εἰς ὠρισμένον Πύργον.

Ἄλλ' ἐπειδὴ δυνατόν νά ὑπάρξουν δύστροποι καὶ ἐπίμονες συγγενεῖς, μὴ ἀνεχόμενοι, τότε τίθενται εἰς ἐνέργειαν τὰ νευρικά. Ἄλλὰ σοῦ ἐπαναλέγω τὰ νευρικά εἶνε τὸ τελευταῖον καταφύγιον, διότι τῆς γυναικὸς τὰ νεῦρα εἶνε λίαν εὐαίσθητα, καὶ προσβάλλονται εὐκόλως καὶ ἐνῶ εἰς τὰς ἀρχὰς γυνὴ τις τὸ κάμνει ἀπὸ νάξι πείσμα, δυστροπία, ἢ ὡς χαϊδεμένη — ὅταν γυρῶν τῆς ἀντιτείνωσι — μετὰ τὸν χρόνον καθίσταται ἀληθῶς ἀσθενὴς καὶ δυστυχεῖ ἐν ὅλῳ τῷ βίῳ τῆς. Ὅθεν τὰ νευρικά εἶνε τὸ ἥρωικόν φάρμακον κατὰ τοὺς ἰατροὺς.

Ἡ μαθήτρια ἐμειδίασε, καὶ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἢ δὲ διδασκάλισσα ἐξηκολούθησε.

β) Καθόσον ἀφορᾷ τὸν προσηλυτισμὸν.

Ἔχομεν ἐκάστη τὰς γνωρίμους μας. Ἀπὸ ὀμιλίας εἰς ὀμιλίαν θά μαθῆς αἴφνης ἀπὸ τινος τῆς ἐκλογῆς σου — νομίζουσαν ἑαυτὴν ἰκανὴν καὶ ἐν γνώσει πάντων — τὴν ὁποῖαν εἶδες ὅτι καλὸν εἶνε νά κατηχήσῃς, ὅτι — ὅτε ἦτο ὁ πατήρ, ὁ ἀδελφός, ὁ θεῖος, ὁ κηδεμὼν συγγενής, ὁ σύζυγος, ἀδιάφορον, εἰς τοῦ οἴκου τέλος πάντων, εἰς ταξιδίον ἢ εἰς ἐκδρομὴν, καὶ εἶχε μέλος τι τῆς οἰκογενείας τὴν ἑορτὴν τοῦ ὀνόματός του, ἢ ἦτο ἄλλη τις ἡμέρα ἐπίσημος, ἐδέχθη κατὰ τὸ σῆμα μόνη ἐπισκέψεις εἰς τὴν αἴθουσαν. Τὸ πρᾶγμα, ἐννοεῖς, εἶνε ἀπλοῦστατον αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἀλλ' ἐντεῦθεν ἀρχίζει ἡ ῥαδιουργία.

Πάραυτα, ἅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ ἀπόντος, θά τῷ ἀποσταλῆ μία ἀνώνυμος ἐπιστολὴ διὰ τοῦ ταχυδρομείου, ἐμπεριέχουσα περίπου τὰ ἀκόλουθα, ἢ ἀλλῶς γεγραμμένη τέλος πάντων, ὅπως εἶνε καταλληλοτέρα.

α' Αὐτῆ!

» Εἰς ὁποῖαν πλάνην εὕρισκεσαι, ἐνῶ νομίζεις » ὅτι εἰς τὸν οἶκόν σου βασιλεῦει χριστιανικὴ » εἰρήνη! Δὲν λέγω πλείοτερα, διότι εἶμαι φίλος οἰκογενειακός, καὶ εἶμαι εἰς γνώσιν πραγμάτων ἀνεπίστων, τὰ ὁποῖα με κατατάραξαν. Μολαταῦτα ἐρωτήσον, ἂν, ὅτε ἦσο εἰς ταξιδίον, δὲν ἐδέχθησαν μίαν ἡμέραν εἰς τὸν οἶκον ἐπισκέψεις καὶ μεταξὺ αὐτῶν τὸν κύριον. . . » Γράψον τὸν Γανυμήδην.

— Μά τοιαύτη πράξις εἶνε καταχθόνιος καὶ ἀναξία τιμίου ἀνθρώπου.

— Ἄλλὰ καὶ λυσιτελής. Οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι. Ὀλίγοι ἐννοοῦν ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα ἐπιστολὴ ἀνώνυμος εἶνε τέχνασμα καταχθόνιον, τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας ἢ μέσον ἐντελὲς πρὸς ῥαδιουργίαν — καὶ οἱ τοιοῦτοι γελοῦν καὶ τὴν ἐπιδεικνύουν, μολοντί καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν δίδεται χώρα εἰς δισταγμούς καὶ ὑπονοίας. Καὶ εἶνε ἀληθής ἡ ἀρχὴ « Συκοφάντει, συκοφάντει, καὶ πάντοτε θά μείνῃ κάτι τι. » Ἡ παγίς σπανίως ἀποτυγχάνει. Εἶνε ἐν τῶν ἐπιτηδείων μέσων, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται καὶ εἰς τοὺς πολιτικούς κύκλους, καὶ εἰς τὰς αὐλὰς, ὅπως διαίρῃσιν τοὺς προεξάρχοντας τοῦ τινὸς καὶ ἐπωφελοῦνται οἱ τυχοῦται εἰς βάρος τῶν. Ἐννοεῖς τὰ κατόπιν.

— Εἶσαι ἐπικίνδυνος Εὐα.

— Ἄκουσε. Ὁ πατήρ, ὁ ἀδελφός, ὁ θεῖος, ὁ σύζυγος, ὁ δεχθεὶς τέλος πάντων τὴν ἀνώνυμον ἐπιστολὴν συγγενῆς, ἢ θά φρενητιάσῃ, καὶ τότε

ταλειόνοι εὐθὺς τὸ πᾶν, ἢ θά ἐρωτήσῃ ἀδιαφύκτως, ποῖοι ἔκαμαν ἐπισκέψεις, ὅτε ἀπουσίαζεν. Ἡ κυρία ὅλως ἐν ἀγνοίᾳ, θά ἀπαντήσῃ φυσικῶ τῷ λόγῳ ἀπλῶς, ὁ τὰδε, ὁ τὰδε καὶ ὁ Γανυμήδης. — Καὶ ὁ Γανυμήδης! θά ἐπαναλάβῃ χωρὶς νά θέλῃ ὁ ἐρωτῶν. Βλέπων δὲ τὴν ἐκφρασὴν τοῦ προσώπου τῆς ὅλως ἀφελῆ, θά προσθέσῃ περίπου: Πρόσεξε! ὁ κόσμος εἶναι κακός. — Δὲν σ' ἐννοῶ, θ' ἀπαντήσῃ ἡ κυρία. Τί ἔχεις; μοι φαίνεσαι τεταραγμένος. — Ὡ τίποτε! τίποτε! Ἡσθάνθη βηματισμὸν εἰς τὴν μύτην.

— Μά τὸ τοιοῦτον, φίλη μου, εἶνε πρωτοφανὴς κακία.

— Ἀπ' ἐναντίας παλαιότητας, καὶ πρὸ αἰώνων εἰς ἐνέργειαν τὴν εἶχαν θέσει οἱ Ἰησοῦται, ἀλλ' ἄκουσε. Τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἡμέραν μεταβαίνει εἰς ἐπίσκεψιν κατὰ τὰ νέα ἔθιμα μόνη. Εὐχῆσαι τὴν καλὴν ἐπάνοδον τοῦ ταξιδεύσαντος, καὶ εἰς τὴν σειρὰν τῆς συνδιαλέξεως προσθέτει γελῶσα: « Πῶς τρέχει ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, φίλη μου; καὶ τὸ ταξιδίον, περὶ οὗ ὁ λόγος, μ' ἔκαμε νά ἐνθυμηθῶ μίαν δυσάρεστον καὶ γελοῖαν ἐνταῦτῳ περίστασιν. » Ἐξακολουθεῖ δὲ νά γελᾷ, ἕως οὗ σὲ ἐρωτήσῃ. Τότε τὴν ἀπαντᾷ: « Ἀδελφή! Ὅτε πρό τινων ἐτῶν ἦτο εἰς ταξιδίον ὁ θεῖός μου — ἢ ἄλλος τις τέλος πάντων τοῦ οἴκου σου — κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του μοῦ ἔκκαμε ἀνόητους τινὰς ἐρωτήσεις, ἂν ἐδεχόμην ἢ ἔκαμα ἐπισκέψεις, ἂν ἐξηρχόμην, ἢ οὗ εἰς περίπατον, κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ἐνῶ αὐτὸ μοῦ ἦτο σῆμα: ἀλλὰ βεβαιώσου — τότε λαμβάνεις ὑφὸς σπουδαῖον — τὸν ἕκαμα μίαν σκηνὴν, διότι, φίλη μου, δὲν πρέπει νά συγχωρῇ ἡ γυνὴ τὰ τοιαῦτα. » Αὕτη, ἐννοεῖς, θά σκανδαλισθῇ τότε, καὶ, περιέργον! θά σοι εἴπῃ, ἢ ἂν ἦνε προφυλακτικὴ καὶ φρόνιμος, θά σκεφθῇ ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν συνέβη τὸ ἴδιον. Ἀναλόγως τῆς περιστασεως βραδίσεις. Ἄλλ' αὕτη θά ἐρωτήσῃ ἀναμφισβότως τὸν ταξιδεύσαντα συγγενῆ, ἅμα ἐπὶ νέλθῃ εἰς τὸν οἶκον, καὶ θά τὸν ἐξετάσῃ, διατί ἐπανελάβε τὸ ὄνομα τοῦ Γανυμήδους, διατί τὴν εἶπεν ὅτι ὁ κόσμος εἶνε κακός, καὶ διατί ἐφαίνετο τεταραγμένος, καὶ οὕτω ἀρχίζει μικρὸς δισταγμός.

— Μά, φίλη μου, δύνανται νά γεννηθῶσι σκηναί, ἢ νά συμβῇ τι ἀπαίσιον.

— Ἀδιάφορον. Τόσον τὸ καλλίτερον. Ὁ Πύργος Βαβέλ θριαμβεῖ. Εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς ἐπισκέψεως ἐννοεῖς τί θά πράξῃς. Ὁ ἐπαναλάβῃ τὴν ὀμιλίαν, καὶ θ' ἀνάψῃ τὴν πυρκαϊάν,

πάντοτε φαινόμενη ἐν ἀγνοίᾳ. Ὁ ἀφῆρης δὲ, ἐννοεῖται, μυρία ὅσα παραδείγματα περὶ ἀνδρῶν κακῶν ἢ ἀπίστων, ὥστε νά ἐνσταλάξῃ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς, εἰ δυνατόν, τὸ μῖσος κατὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος. Ὁ ἀφῆρης δὲ πάντοτε τὴν ὀμιλίαν οὕτω περίπου: « ἐνῶ, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι συνέβαινε τοιοῦτόν τι εἰς ἡμᾶς, δὲν θά τὸ ἐχλωροῦμεν τόσον εὐκόλως, εἰς ἡμᾶς, ἄς ἡ κοινωνία θαυμάζει. » Ἄμα λήξῃς, κόπτεις τὴν ὀμιλίαν, καὶ μετ' ὀλίγον προσθέτεις. αὐτὸ βεβαιῶ, φίλη μου, παντοῦ ἀκούω δι' ἐσὲ ἐπαίνους, ἀλλὰ μὴ καὶ δὲν τὸ ἀξίζεις! καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ. . . — ἀναφέρει τὸν δεχθέντα τὴν ἀνώνυμον — γνωρίζει νά σὲ ἐκτιμῆσῃ, καὶ τίποτε δὲν σοῦ ἀποτεινὴν δυνάμενον νά ἐκφράσῃ ὑπόνοιαν. Ὅτε, ἂν δὲν κατορθώσῃ ἄλλο τι, τὸ ὀλιγώτερον θά ἐκφρασθῇ κατὰ, καὶ μετ' ὀλίγον πικρίαν καὶ ἀγανάκτησιν, καὶ ἰδοὺ τὸ πρῶτον σφαιερὸν βῆμά τῆς. Ἄρκει νά διστάσῃ, καὶ ν' ἀρχίσῃ νά καταφέρεται κατὰ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται συγγενεὸς τῆς, καὶ ἐσο βεβαία ὅτι οἱ κόλποι τοῦ Πύργου Βαβέλ δέχονται νέαν σύντροφον.

Ἡ ἀκούουσα μαθήτρια ἐστενοχωρήθη, ἀγνοοῦσα πῶς ν' ἀντικρούσῃ.

— Πῶς εἶναι δυνατόν τοιοῦτόν τι, εἶπε μετ' ὀλίγον, ἐνῶ ἡ πρώτη βῆσις τῆς καλῆς ἀνατροφῆς εἶνε νά μὴ ἀναμιγνύηται τις εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἄλλου; Οἱ ἀναμιγνύομενοι θεωροῦνται καὶ εἶνε κακῆς ἀνατροφῆς, οἱ δὲ κακογούντες — κοινῶς λεγόμενοι κοροκουσοῦρηδες — καὶ φροντίζοντες νά ἀθήσωσι εἰς ἀποπήματα ἢ ῥαδιουργοῦντες, εἶνε ἀνάξιοι χαριετισμοῦ. Ἄπ' ἐτέρου ἢ καταφερομένη γυνὴ — ἐνώπιον δῆθεν εὐκρινῶν φίλων — κατὰ πατρός, ἀδελφοῦ, θεοῦ, συζύγου — οὐχὶ μόνον εἶνε ἀξία περιφρονήσεως, ἀλλὰ καὶ δίδει πλείοστα ὅσα διειρηνοῦσιν εἰς ἀνθρώπους ἐκτὸς τοῦ οἴκου τῆς, καὶ πολλὰκις εὕρισκεται μεταμελημένη. Τιμὴ γυνὴ, αἰσθανομένη σεβασμὸν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς, δὲν θά τὸ πράξῃ ποτὲ καὶ ἀληθῆ ἐὰν ἔχη παράπονα.

Ἐννοεῖς, ἀναγνώστα, ὅτι ἡ μία τῶν συνδιαλεγόμενων ἦτο εὐφυής, ἐνάρετος καὶ εὐσεβής: ἡ ἕτέρα ἦτο ἡ διεσθαρμένη καὶ ἐπιτηδεῖα. Μετὰ ἄλλας λέξεις, ἡ μία ἦτο ἡ γυνὴ τῆς οἰκογενείας καὶ κατ' οὐσίαν, ἐνῶ ἡ ἕτέρα ἦτο ἡ κατὰ τύπου γυνὴ τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν τοῦ δρόμου. Καὶ τ' ἀνωτέρω γίνονται εἰς πᾶσαν κοινωνίαν, ἢ τις νομίζει πολιτισμὸν πᾶσαν ξεστο-

σμένην ἀνοσιάν, καὶ ἀφίνοι νὰ μαραίνωνται τὰ πατρώα ἤδη ὡς δῆθεν στενοκεφαλισμοί. Εἰς τὰς ἐννοούσας τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν κοινωνίας, νὰ μὲν καὶ ἡ κακῆς διαγωγῆς γυνή — καθὼς καὶ ἡ ἀναφανδὸν πωλουμένη — ἔχει πᾶσαν τὴν προστασίαν τοῦ νόμου καὶ πᾶσαν περιποίησιν, ἀλλὰ τῆς ἀπαγορεύεται — ἂν καὶ εἰς αὐτὴν εἶνε ἀδιάφορον, ὡς μὴ αἰσχυνομένην — τὸ οὐσιωδέστερον, ἢ συναναστροφή τῶν οἰκογενειῶν. Ἡ κακῆς διαγωγῆς ζῆ ἀείποτε δισκαδάζουσα καὶ ἐπιδεικνυμένη, ἢ δὲ καλῆς διαγωγῆς, τιμῆ καὶ σεβομένη τὸν ἑαυτὸν τῆς, ζῆ ἐν ἐκτιμῆσει καὶ ὑπολήψει. Μία μόνη λοιπὸν διαφορὰ τὰς χωρίζει, ἢ τιμὴ καὶ ἢ ἀτιμία, αἵτινες εἶνε χωρισμένοι πάντοτε, καὶ ἢ μία ἐνυπάρχει εἰς τὴν οἰκογενεῖαν, ἢ δ' ἑτέρα εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ πᾶσα κοινωνία ἀρτισύστατος πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ εἰς τοῦτο, καὶ πρέπει ν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ πάσης νομιζούσης τὴν ἄτοπον συμπεριφορὰν ὡς πολιτισμὸν, εὐγένειαν, καὶ δῆθεν ἐλευθεριότητα.

Ἡ διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς, ἐκπληχθεῖσα ἐκ τῶν λόγων τῆς μαθητρίας τῆς, ἐστάθη σιωπηλὴ στιγμὰς τινάς, ἀλλὰ — γυνὴ τῆς πείρας — ἐπρόφερε μετ' ὀλίγον μετ' ὀλίγον.

— Οὐρ! πόσον εἶσαι ἀπολίτετος; Ἡ ρῆμα τοῦ ἡλίπια. Ποτὲ δὲν θὰ γίνῃς τοῦ συρμοῦ, καὶ τὴν ἠτένισε σοβαρῶς.

Ἡ μαθήτρια τότε τὰ ἔχασεν. Ἐπαθε ὁμοίον τῶν κατὰ τὸ 1850 τότε νέων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἡμῶν, οἵτινες ἠυθρίων, ὅτε τοὺς ἔλεγον ἕτεροι — ἀξιωματικοὶ τῆς πείρας — « ὀφείλετε νὰ πίνετε οἶνον μετὰ θάρρους, διότι τότε μόνον εἰσθε καλοὶ στρατιωτικοί! » Καὶ οὗτοι ἐφαίνοντο τὸ πρῶτον δισταζόντες, ἀλλὰ κατόπιν πολλοὶ τούτων κατεστράφησαν, διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι εἶνε ἀνδρείοι λάτραι τοῦ Βάκχου, ἐξ ἀγχιστείας συγγενοῦς τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου Ἄρεως.

Ἡ μαθήτριά μας ἐκλονίσθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν λέξιν ἀπολίτετος, καὶ διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὴν διδάσκαλον, ἠθέλησε νὰ ἐπιδειχθῇ.

— Καλῶς δεκτὰ ὅλα, ἐφώναζεν ἀνορθωθεῖσα, ἀλλὰ ποῖος εἶνε ὁ κύριος Γανυμήδης;

Ἡ διδάσκαλος, εὐχαριστήθεῖσα διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς καὶ λαβούσα ὕψος γλυκὺ, τῆς εἶπε:

— Καλότυχ! Εἶνε ἀρχαῖον ὄνομα, καὶ σοῦ τὸ εἶπον καθ' ὑπόθεσιν, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰδικούς μας. Ὁ Γανυμήδης, ἃς σοῦ ἐκφρασθῶ νομικῶς καὶ περὶ διαγραμματόν, ἐπαγγέλλετο

κατὰ τὴν νεότητά του τὰ γυναικεῖα ἔργα, καὶ ὅταν ἠνδρώθη μετετέθη εἰς τοὺς ἐργολάβους κατόπιν δὲ ἐν τῇ ἀρχοσειᾷ του κατετάχθη εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ἐξεπλήρει μετὰ ζήλου καὶ χάριν ἀναμνήσεως τὴν τρίτην τοῦ ἀρχικοῦ του προορισμοῦ ὑπερσειαν.

— Ὡ νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! εἶπεν ἡ μαθήτρια. Ἀμφότεραι δὲ ἐγέλασαν δυνατὰ. Μάλιστα ἡ μαθήτρια ἠλεκτρισεῖσα, ἠθέλησε καὶ αὕτη νὰ μὴ φανῇ ἀπολίτετος ὡς πρότερον, καὶ τῆς λέγει:

— Γνωρίζω ἓνα τοιοῦτον, ὅστις κόβει καὶ βόλτες εἰς τὴν γειτονίαν μας. Σὺ μοῦ ὁμιλήσας νομικῶς, ἀλλ' ἐγὼ θὰ σοῦ ὁμιλήσω ποιητικῶς περὶ τοῦ ἰδικοῦ μας νέου Γανυμήδους, καὶ θὰ σοῦ εἶπω τοὺς στίχους, ὡς λέγομεν, ἐνῶ διαβαίνει — διότι διαβαίνει συχνάκις καὶ μᾶς χαιρετᾷ κατὰ σειρὰν — ὅταν συμπέσῃ νὰ ἤμεθα εἰς τὸ παράθυρον.

Τρέξατε νὰ θαυμάσητε τὸν Ἐρωτόκριτόν μου. διχρουν φέρει ψιμίθιον καὶ τὰς ὄφρας βαμμένας. Ἐμπρὸς του μηδενίζονται ὁ Νάρκισσος, ὁ Πάρις. Ἐχει ὑπάνδρους τέ και μὴ ὄλας ξετρελλὰ μένας. Ἰδέτε τον δὲν φαίνεται ὡσάν τετάρτη Χάρης, μὴ, ὡς ὁ Ζεὺς, μοῦ κλέψετε τὸν ἐρμαφροδιτόν μου.

— Ζήτω ὁ Πύργος Βαβέλ! εἶπεν ἡ ἔμπειρος διδάσκαλος ἐνθουσιῶσα.

— Ζήτω, φίλη μου. Ἄλλ' ἃς ὁμιλήσωμεν σπουδαίως. Ἀγαπητῆ, δὲν ἀνοῦμαι ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἤκουσα ἀπὸ ἐσέ, ἀπορρέουσιν ἀπὸ μεγάλην πείραν τοῦ Πύργου Βαβέλ. Ἄλλὰ συγχώρησον καὶ ἐμὲ τὴν ἄπειρον νὰ σοῦ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς. Οἱ ἄνδρες ἔχουν μίαν ἡμῶν διαφορὰν, ἀλλὰ λίαν οὐσιώδη. Τὴν ἐνοσεῖς βεβαίως Πόσον, σὲ βεβαίως, ἐπεθύμουν νὰ μὴ εἶχον τὴν διαφορὰν ταύτην. Τότε θὰ ἐγινόμεθα λίαν εὐκόλως ὅτε μὲν Ἄδὰμ, ὅτε δὲ Εὐκ, καὶ τὰ πάντα ἐν τάξει. Ὡς ἐσχηματίσθημεν ὅμως αἱ γυναῖκες, καὶ δι' ἂν προορισμὸν ὠρίσθημεν, ἅμα κάμωμεν βῆμά τι ἀπᾶδον, δυνατὸν νὰ μᾶς περαιοῦνται προσκαίρωσ οἱ πρῶτην Γανυμήδεις, ὡς τοὺς καλεῖς, ἀλλ' ἢ κοινωνία θὰ μᾶς περιφρονήσῃ λίαν δικαιολογημένως βαθμηδόν, διότι δὲν θέλει τὴν ἀποσύνθεσιν τῆς. Καὶ γυνὴ ἄνευ ὑπολήψεως, ὅσα καλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἔχει, ὁμοιάζει τόπον, εἰς δὲ μεταβαίνει τις ἐξ ἀνάγκης πρὸς στιγμὴν, ὅπως γυνὴ σεβομένη τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ πτωχὴ ἂν ἦνε, ὁμοιάζει ἀνθῶνα, εἰς δὲ πνέει διαρκῶς ὁ

Ζέφυρος, καὶ παρὰ τὸν ὁποῖον, ὅσον καὶ ἂν παραμείνῃ τις, δὲν βαρύνεται.

— Εἶνε λίαν σπουδαία ἡ ἐνστασις, εἶπεν ἡ διδάσκαλος, μὴ ἐμβαθύνασα ποσῶς. Ἐχεις δίκαιον. Ἡ Εὐκ νομίζω ὅτι ἔπαισε κατὰ τοῦτο. Ὁφείλει, ἀντὶ νὰ μεταβῇ νὰ δώσῃ τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν εἰς τὸν Ἄδὰμ. ἢ ἴδια, νὰ εἶπῃ τοῦ ἐργολάβου τῆς κυρίου Διαβόλου νὰ μεταβῇ ὁ ἴδιος νὰ ἀπατήσῃ καὶ τὸν Ἄδὰμ. Ἴσως τότε θὰ εἶχαμεν τὰ αὐτὰ συστατικά, καὶ θὰ ἠδυνάμεθα ἐλευθέρως νὰ κάμνωμεν τὰ τοῦ Πύργου Βαβέλ.

— Βεβαίως, εἶπεν ἡ μαθήτρια, θὰ εἶχον καὶ οἱ ἄνδρες τότε τὸν αὐτὸν τῆς γυναικὸς προορισμὸν. Καὶ διερρήχθη εἰς ἄσβεστον γέλωτα διὰ τὸν στοχασμὸν, ὅστις τῇ ἐπέπληθεν.

— Διατί γελάς; τῆς λέγει ἡ ἑτέρα ἐκπλαγεῖσα.

— Ὡ τίποτε! τίποτε! Ἐσυλλογίζομαι τὸν σύζυγόν μου. Φαντάσου, καθὼς εἶνε ἀγρίμιον, ὁποῖον θυμὸν θὰ εἶχεν, ἂν ἦτο εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἄδὰμ, καὶ ἠθέλε τὸν ἐνοχλήσει ὁ Διαβόλος, ἔστω καὶ ἂν μετεμορφούτο, οὐχὶ εἰς ὄφιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἔγγελον τῆς Κωπαίδος — λίαν ἀγαπητὸν φαγητόν του — ὅτε θὰ ἐμάνθανε τὴν ἀπάτην καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ Διαβόλου.

— Ὁ ἰδικός μου εὐτυχῶς δὲν εἶνε ἀγρίμιον εἶνε πολιτισμένος· δὲν τὸν μέλλει εὐκόλως λαμβάνει σχέσεις.

Ἄμφότεραι δὲ διερρήχθησαν εἰς γέλωτα.

10

Τὸ πρόσκαιρον.

Αἱ τελευταῖαι φράσεις ἔκαμαν τὸν Γελασῖνον ἄγγελον νὰ γελάσῃ μὲν ἐπίσης, ἀλλὰ καὶ νὰ φωνάξῃ:

— Θεέ μου! χρειάζεται ψυχρολουσία εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος· δι' αὐτῆς ἴσως θεραπευθῇ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν «λογικὴν». Τίς ἐπίστευεν, ὅτι τὸ θῆλυ τοῦ ἐκλεκτοῦ ζώου πάσχει πλείοτερον τοῦ ἄρρενος ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν; Πόσον μάταιοι ὡς ἐκ τούτου εἶνε οἱ ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τί τέξεται, οὐχὶ μόνον ἡ αὖριον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἴδια αὕτη στιγμὴ!

Ἄφνης ἠκούσθη ψαλμωδία νεκρικῆ. Ὁ ἄγγελος ἐστράφη. Εἶδε πλείστους ὄσους ἀναφανομένους ἐν τῆς ἀπέναντι ὁδοῦ καὶ παρακολουθούοντας ἐξηπλωμένον ἐπὶ φερέτρου ὁμοίον

των, καὶ ὀδηγούμενον παρ' ἄλλων, βρασταζόντων τὸ φέρετρον· κοιμώμενον τὸν αἰώνιον ὕπνον, καὶ κάμνοντα τὸν τελευταῖον περίπατόν του ἄνευ ζωῆς, ἀλλ' ἐντελῶς θεραπευμένους. Τοὺς δ' ἐν τῇ πλατείᾳ Κουλουδάχατα εἶδεν ἅπαντας ἀποκαλύπτοντας τὴν κεφαλὴν καὶ κύπτοντας εὐλαθῶς κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ νεκροῦ.

Ἄμα διέβη πλησίον του ἡ συνοδία, παρετήρησε μὲ ἀπορίαν του καὶ τινὰς κλαίοντας, ἐνῶ ὁ θανὼν εἶχεν ἰαθῆ ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν «λογικὴν» ἐντελῶς.

— Ὡ! εἶπεν, ἰδοὺ καὶ ἄλλη ἐκφρασις τοῦ λογικοῦ ζώου, ἀγνωστός μοι μέχρι τοῦδε. Καὶ ἐκ περιεργείας ἠκολούθησε τὴν κηδείαν μέχρι τοῦ κοινοῦ ἐντευκτηρίου ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἐκεῖ παρατήρησεν ὅτι ἐναπέθεσαν τὸν νεκρὸν παρὰ νεοστὶ ὄρυχθέντα τάφον. Εἶδε παρ' αὐτῷ ἕτερον ἀρχίσαντα νὰ ὁμιλῇ καὶ διηγούμενον τὴν ἱστορίαν τοῦ θανόντος. Ὅτι δὲ ἐξέπληξε τὸν Ἄγγελον ἦτο ὅτι ὁ θανὼν — κατὰ τὴν περιγραφὴν — εἶχε μόνον προτερήματα, καὶ εἰς τὸν βίον του μόνον ἀγαθὰς εἶχε κάμει πράξεις. Καὶ μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου.

— Ἄν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν τοιοῦτοι, εἶπεν, εἰς τὸν παρ' αὐτῷ ἰστάμενον, ὡς ἤκουσα ὅτι ἦτον ὁ μακαρίτης, βεβαίως ὅλη ἡ γῆ θὰ ἦτο παράδεισος.

— Ναί! ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθεὶς μετὰ στωϊκῆς ἀπαθείας, ὅλοι οἱ θανόντες εἶνε ἀγαθοί, ὅσον κακοὶ οἱ ζῶντες.

Κατόπιν ἤκουσε ἱερέα ψάλλοντα εὐχὰς. Τοῦτο ἀληθῶς τὸν συνεκίνησε καὶ ἐσταύρωσε ἀκουσίως τὰς χεῖρας. Ἐβόρευσε δὲ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὅτε ὁ ἱερεὺς εἶπεν

«χοῦς εἶ καὶ εἰς χοῦν ἀπελεύση»

Μετὰ τὴν εὐχὴν ταύτην ὁ ἱερεὺς λαβὼν λάσπην ἐβόρυσεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θανόντος, οἱ πάντες τὸν ἐμιμήθησαν ῥίψαντες χοῦν. Ἐτεροι μὲ πτυάριον ἤρχισαν νὰ ῥίπτωσι χῶμα καὶ μετ' ὀλίγον ὁ τάφος καλυφθεὶς περιέκλυσε τὸ σῶμα.

Μετὰ ταῦτα ἀπῆρχοντο ἅπαντες σιωπηλοὶ καὶ κατὰ τὴν ἐξοδὸν ὁ ἄνθρωπος, ὅστις εἶπεν, ὅτι ὅλοι οἱ θανόντες εἶνε ἀγαθοί, ὅσον κακοὶ οἱ ζῶντες, στραφεὶς μὲ ὕψος φιλοσοφικὸν εἶπεν εἰς τοὺς πέριξ. — Ἰδοὺ φίλοι μου τὸ τέρμα τοῦ θνητοῦ καὶ τὰ δικά μας.

Ὁ Ἀρχάγγελος ἀκούσας τὴν μεγάλην αὐτὴν

ἀλήθειαν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ καὶ ἐφώναζε. — Ἀφοῦ γνωρίζετε τὸ πρόσκαιρον διατὶ εἶσθε τόσον κακοί;

Ἄλλὰ συνελθὼν ἠτένισε πρὸς αὐτοὺς μὲ ἀγγελικὸν βλέμμα ψιθυρίσας τί πταίουσιν οὗτοι οἱ ἀτελεῖς. Αἰτία εἶνε—ἡ ἀσθενεία των— τὸ λογικόν.

Ὅλοι ἐστράφησαν πρὸς τὴν φωνὴν καὶ ἰδόντες τὸ ἰλαρὸν καὶ διαλάμπον βλέμμα τοῦ Ἀρχαγγέλου

— Ἀφῆσατέ τον, ἐφώναζαν, δὲν τὸν βλέπει, δὲν ἔχει ὁ ἀτυχὴς λογικόν.

— Εὐτυχῆς ὁ μὴ ἔχων λογικόν, εἶπεν ὁ φιλόσοφος διότι οὔτε οὐδύνας αἰσθάνεται, οὔτε κακόν τι προμελετᾷ ποτέ.

Ὁ Ἄγγελος τότε ἀνεκάγχασε δυνατὰ.

Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς τῶν πέριξ τὸν ἠτένισαν ἀγρίως, ἀνέκραζεν·

Ἄρκετά! Χαίρετε, λογικοί.

Καὶ ἐπέταξεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἐκτοτε δὲ ἐστερήθη καὶ ἡ γῆ τῶν ἀγγέλων.

11

Τρόπος θεραπείας τῆς ἀσθενείας «λογικόν».

Ὁ Ὑψιστος ἰδὼν τὸν Ἀρχάγγελον ἐπανελθόντα, τὸν προσκάλεσε καὶ ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ νὰ διηγηθῆ τὰ καθέκαστα. Ἀφοῦ δὲ τὸν ἠκροάσθη λίαν προσεκτικῶς, ἐχάρη ἀκούσας τὴν περὶ θεραπείας τῆς ἀσθενείας «λογικόν» πρότασιν τοῦ Ἀρχαγγέλου, καὶ παραδεχθεὶς αὐτήν, ἀπεφάσισε διὰ τῆς ψυχρολουσίας νὰ διορθώσῃ τὸ ἐκλεκτόν του ζῶον.

Τότε ἦνοιξαν οἱ καταράκται τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐγένετο ὁ κατὰ τὴν ἱεράν Γραφὴν παγκόσμιος κατακλυσμός. Ὡς γνωρίζεις δ', ἀπόγονοι τοῦ πρώτου ἀμαρτωλοῦ, ἐσώθη ὁ Νῶς ἐν τῇ Κιβωτῷ, εἰς ἣν παρέλαβε συνεπιβάτας ἀνὰ ἕν ζεύγος ἐκάστου τῶν ζῶων, καὶ ἅπασαν τὴν οἰκογένειάν του, ἥτοι τὴν γυναῖκα του, τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας, τοὺς ἐσωγάμους, τὰς νύμφας καὶ τοὺς ἐγγόνους, ἐξ ὧν καταγόμεθα.

Ἄλλὰ καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶς ἐγένοντο ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

— Ἀδὰμ καὶ Εὔα. —

Ὁ Θεὸς εἶδεν, ὅτι ματαία ἀπέβη καὶ ἡ ψυχρολουσία εἰς τοὺς λογικοὺς. Τότε ἐπέστη θετικῶς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀδιόρθωτος ὡς ἀτε-

λής. Μὴ θέλων δὲ νὰ ἀκυρώσῃ τὰς ἀποφάσεις του, δι' ὧν κατέστησε τὸ ἐκλεκτόν του ζῶον κυρίαρχον καὶ λογικόν, ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς ἄνθρωπους τὰς ἐορτάς τῶν ἀποκρέων, ἕνα ἐπενθυμίζῃ αὐτοῖς τὸ «Γνωθὶ σαυτὸν.»

Κατὰ τὰς ἀποκρέας, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἀναγνώσται — καθόσον εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ μετεμφισθῆτε τοῦλάχιστον ἄπαξ — ἕκαστος περιπαίξει τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁμοίου του. Μεταμφιάζεται — εἰς γυναῖκα, ἐὰν θέλῃ, ἐνῶ ἦνε ἀνὴρ, καὶ ἐγγυον μάλιστα — εἰς ἀνδρα, ἐνῶ ἦνε γυνή, καὶ προγαστορα μάλιστα, ἐὰν ἐπιθυμῇ. Μεταμφιάζεται — ἐν τὸ κρίνῃ εὐλογον ἢ διάθεσίς του — εἰς βασιλέα, ὑπουργόν, βουλευτήν, μοναρχικόν, συνταγματικόν, δημοκρατικόν, κοινοκτῆμονα, ἰατρὸν, δικηγόρον, τραμποῦκον κτλ. Ἐκτός δὲ τούτων ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων μορφῶν, ἃς δύναται νὰ λάβῃ, λαμβάνει καὶ τὴν μορφήν οἰουδήποτε ἄλλου ζῶου — κατὰ τὰς νεωτέρας ἐφευρέσεις τῶν προσωπίδων — καὶ περιπαίξει ἐν πληρεστάτῃ συνειδήσει, ἐν χαρᾷ, εὐθυμίᾳ καὶ εὐχαριστήσει τὸν προορισμὸν τοῦ λογικοῦ ἰάται τέλος πάντων προσκαίρως τῆς ἀσθενείας του, ἐννοῶν τὸ μάταιον.

Τὸ ἱατρικόν τῆς θεραπείας διὰ τὴν ἀσθενείαν «λογικόν» ἀληθῶς ἐπέτυχεν. Ἐκτοτε ὁ ἄνθρωπος, καθιερώσας τὰς ἀποκρέας, βλέπει τὴν γελοιογραφίαν του, ἢ τὴν ἀληθῆ του εἰκόνα, καὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας μόνον ζῆ ὡς ἐμπρέπει αὐτῷ.

Ἐκτοτε κατὰ τὰς ἀποκρέας ὅλα τὰ λοιπὰ ζῶα, ὁρῶντα τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τοῦ ἐκλεκτοῦ ζῶου, εὐχαριστοῦσι τὸν Ὑψιστον ἔτι πλείοτερον, διότι δὲν τοῖς ἔδωκε λογικόν, διὰ νὰ βασανίζωνται ἀδιακόπως, καὶ τὸ κυριώτερον — ἐνῶ ἐξευτελίζονται κατὰ πρόσωπον τὰς ἀποκρέας — νὰ μὴ τὸ ἐννοοῦν, ὡς συμβαίνει εἰς τὸ ἐκλεκτόν ζῶον.

Εὐτυχῆ ἀληθῶς τὰ λοιπὰ ζῶα, διότι ἀπῆλλάγησαν τῆς ἀσθενείας «λογικόν» καὶ δὲν ἔχουν ὅλας τὰς ἐλεεινότητας, τὰς ὁποίας ὀνομάζουσι οἱ λογικοὶ ἀνάγκας τοῦ βίου. Προσέτι δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν, πρὸς θεραπείαν καὶ ἀναψυχὴν, νὰ ἐορτάζωσι τὰ Διονύσια κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, Σατουρνάλια κατὰ τοὺς πάλαι Ρωμαίους, Καρναβάλια κατὰ τοὺς σημερινούς Δυτικούς, καὶ Ἀποκρέας κατὰ τοὺς Ἀνατολικούς. Ἐν γένει, ὡς λέγουσι κοινῶς, νὰ γίνωνται μασκαράδες.

Εὐτυχῆ τὰ ζῶα, διότι δὲν ἔχουσι κρίσιν. Ὁ

ἄνθρωπος, ὅσον εἶνε κριτικότερος, ὅσον πλείοτερον ἀνεπτυγμένος, κατὰ τοσοῦτον ἠθικῶς ἐπιτυχέστερος.

Ὑπομονή, Ἕλληνας τοῦ 1872 καὶ σεῖς λοιποὶ — λευκοὶ, μαυροὶ, πυρρόχροοι καὶ ἄλλοι — κάτοικοι ἀρούρης, πάσχοντες ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν «λογικόν». Ἐχει ὁ Θεός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Συγχαρήσατέ μοι νὰ κολακευθῶ, ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, ἢ εὐφροσύνῃ μου ἀναγνώστρια, ὅτι διατρέξαντες τὸ ἔργον μου διέεθε ὀλίγας ὥρας εὐχαρίστως, ὅτι συγχρόνως μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εὐρέθητε σύμφωνοι ἐντελῶς μετ' ἐμοῦ — ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς στενοχωρίας καὶ τὸ δύσκολον τοῦ βίου — ὅτι τὸ «λογικόν» εἶνε ἀσθενεία, δοθεῖσα κατ' ἐξάίρεσιν ἀπὸ τὸν Ὑψιστον εἰς τὸν ἄνθρωπον πρὸς τιμωρίαν του — ὅτι τὰς ἀποκρέας μόνον ὁ ἄνθρωπος ἀνακουφίζεται ὡπσοῦν, καὶ ἐπομένως ὅτι καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ καθιερωθῶσι αἱ ἀπόκρεα καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ὅπως θεραπευθῶμεν ἐντελῶς.

Ἄλλ' ἐπειδὴ πιθανὸν διδάσκαλός τις, ἱερεὺς ἢ στρατιωτικὸς — χάριν τοῦ ἐπαγγέλματός των — πτύση τὸν κόρπον του καὶ διατάξῃ νὰ φέρῃ τὴν προσωπίδα, καὶ ἐπομένως ἐναντιωθῆ εἰς τὴν ἀνθρωποσωτήριον πρότασιν, διὰ νὰ τὸν πείσωμεν, ὅτι διὰ τῆς προσωπίδος θὰ ἐκτιμᾶται πλείοτερον καὶ θὰ ζῆ ἡσυχος, τοῦ φέρωμεν μίαν τελευταίαν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ὀρθοῦ τῆς προτάσεως καὶ τῆς ἀναποφεύκτου παραδοχῆς αὐτῆς.

Ὡς γνωστὸν, τὸ λογικόν ἐκλείπει τὰς ἀποκρέας, καὶ ὁ ἄνθρωπος τέλος πάντων δοξάζει τότε τὸν Θεὸν μὲ προσωπίδα καὶ ἐν πλήρει πίστει, ἀφοσιώσει καὶ εὐκρινεῖ, διότι αἰσθάνεται ὅτι ἀνέκτησε τὴν υἰείαν του, ἣν εἶχε πρὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς συνεννοήσεως τῆς Εὔας μετὰ τοῦ ἐν σχήματι ὄφως διαβόλου. Μὴ μᾶς κτυπήσητε λοιπόν, διδάσκαλοι, μὲ τὸν κανόνα τῆς γραμματικῆς, μὴ ἀντιτείνετε εἰς τὴν ἐπανάκτησιν τῆς υἰείας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἱερεῖς· θέσατε τὰ ξίφη σας εἰς τὸν κολεόν στρατιωτικοί, καὶ λάβετε καὶ σεῖς ἀνὰ μίαν προσωπίδα, ὅπως ἰαλήτε, διότι εἴσθε ἀσθενεῖς.

Ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἀνευ λοιπὸ εἶνε, διὰ τὴν

ἐντελῆ θεραπείαν, αἱ ἀπόκρεα καὶ ὁ μεταμφιασμός τῶν ἀνθρώπων νὰ καθιερωθῶσι καθ' ὅλον τὸ ἔτος — ὡς ἀλεξιτήριον κατὰ τοῦ λογικοῦ — καὶ μάλιστα διὰ νόμου ψηφισθησομένου ὅσον οἶόντε τάχιον παρὰ τῆς νέας σχηματισθησομένης Βουλῆς. Πρώτοι δὲ νὰ ὑποστῶσι τὸν μεταμφιασμὸν οἱ νέοι ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ ὑπουργοί, ὡς προεξάρχοντες, καὶ κατόπιν οἱ λοιποὶ τῆς πατρίδος τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν φώτων καὶ τῆς ἐλευθερίας κάτοικοι, ὥστε νὰ ἰαθῆ τῆς ἀσθενείας καὶ ἀπαλλαγῆ τοῦ λογικοῦ πρώτος ὁ τόπος ἡμῶν, ἔχων τὸ δικαίωμα τοῦτο ὡς πρότυπον ἐν τῇ Ἀνατολῇ βασιλείων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως, πιθανὸν νὰ γεννηθῆ ἔνστασις, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι κοινοβουλευτικόν, ἀλλὰ κοινωνικόν — καὶ κατὰ τοῦτο εἴμεθα σύμφωνοι — καὶ ὅτι πρέπει οὐχὶ ἡ νέα Βουλὴ καὶ ἡ ἀξιοσέβαστος καὶ πανιερωτάτη Κυβέρνησις, ἀλλ' ὅλον τὸ ἔθνος νὰ ἐρωτηθῆ ἂν δέχεται τὸν τρόπον τῆς θεραπείας. Καὶ ἐπειδὴ, καθιερωθείσης πλέον — διὰ τῆς θυσίας ἀπείρων ὑέλων καὶ φανῶν κατὰ τὴν ἀξιωματημένην νύκτα τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1862 — καὶ εἰς τὴν νέαν ἐλευθερίαν Ἑλλάδα τῆς γενικῆς ψηφοφορίας, δὲν δύναται τις νὰ διαφιλονεικῆσῃ τὸ δικαίωμα, διὰ ταῦτα ἐδημοσιεύσαμεν ὀλόκληρον αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, ὅπως ἕκαστος λογικὸς ἀποφανθῆ, κατ' ἰδίαν πρώτον, ἐν ἐλευθερίᾳ συνειδήσει, καὶ μακρὰν τῆς ἐπιρροίας τῶν τε ἀντάμνητων τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν τραμπούκων τῆς ἀντιπολιτεύσεως περὶ τῆς καθιερώσεως ἢ οὐ τοῦ μεταμφιασμοῦ καθ' ὅλον τὸ ἔτος. Ἄλλὰ, πρὸς Θεοῦ, νέοι Ἕλληνας, ἀπόγονοι τῶν ἀνδρῶν τοῦ 1821, κρατήσατέ το μυστικόν, ἕως οὗ τὸ πραγματοποιήσωμεν καὶ δοξασθῆ πρώτη ἡ Ἑλλάς ἐκ νέου, καθόσον, ὅπως τὸ πάλαι ἐδίδαξε τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας εἰς τοὺς βαρβάρους λαοὺς, οὕτω καὶ σήμερον καθιεροῖ τὸ ἀνθρωποσωτήριον σύστημα τοῦ μεταμφιασμοῦ, καὶ θεραπεύει τέλος πάντων τὰς κοινωνίας ἀπὸ ἀσθενείας, πιστευομένης ὡς ἀνιάτου μέχρι τοῦδε· ἡμεῖς δὲ οἱ σπουδαῖοι ἀπόγονοι ἀσημάντων προγόνων προσθέτομεν ἔτι μίαν δάφνην ἐπὶ τοῦ μετώπου μας — τὴν δάφνην τῆς προσωπίδος.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ τρυφεροῦ τούτου ζητήματος. Ἦδη δὲ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἔργον, ἀναγνωρίζω, ὅτι πρέπει νὰ δώσω ἀναποφεύκτους τινὰς διασαφήσεις, ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἐπίμονον σχολαστικὸν τῶν ἀναγνώστων.

Ἴσως ἐρωτήσῃ τις, διατί ἐδώσαμεν βελόνην εἰς χεῖρας τῆς Εὐας, ὅπως συρράψῃ τὴν ἐνδυμασίαν της, καὶ ἴσως—διὰ τὴν περιπέξῃ τὸ ζήτημα—μᾶς ζητηθῇ καὶ τὸ ἐργοστάσιον εἰς ὃ κατεσκευάσθη. Τὸν παρακαλοῦμεν νὰ μὴν ἐπιμένῃ, διότι θὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ τὸν ἀποστείλωμεν εἰς τὸν διάβολον—τῆς Εὐας—νὰ τὸν πληροφορήσῃ, καὶ ἔτι πλείοτερον, ἂν ἐπιθυμῇ, καὶ ἀπὸ ποίου εἶδους μετάλλου ἦτο κατεσκευασμένη ἡ βελόνη, ἣν ἐκράτει εἰς χεῖρας ἡ Εὐα, διότι ὁ διάβολος τὴν προσέφερον εἰς αὐτήν, ὡς ἀναφέρει ἡ Σολωμονική.

Ἴσως μᾶς ζητηθῇ ποῦ εὗρεν ὁ Ὑψιστος τὸν ἐξώστην εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ποιοὶ σιδηρουργοὶ, τέκτονες καὶ κτίσται κατεσκευάσαν τὸ ἀνάκτορόν του. Ἄν ἐξῶμεν εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ ἀπάντησις ἤθελεν εἶσθαι εὐκολος, ἀλλὰ σήμερον—ἐλλείψει Ἡρακίστου τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς ἐναρέτου Ἀφροδίτης—τὸν ἀπαντῶμεν, ὅτι ἡ ποιησις εἶναι παντοδύναμος, καὶ ποιητικῇ ἀδείᾳ δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅτι θέλει. Ἄν ἀμφιβάλλῃ ἄς ἐρωτήσῃ τοὺς ποιητάς τῶν νεωτέρων χρόνων, οἵτινες διὰ τῆς ποιητικῆς αὐτῆς ἀδείας διέπρεψαν,

Ἴσως ἀναγνώστης τις—λίαν σεβόμενος τὴν χρονολογίαν τοῦ Κυρίου Καζαμία—παρατηρήσῃ, ὅτι κατὰ τάσσομεν συμβάντα μεταγενεστέρων ἐποχῶν πρὶν τοῦ—ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου ἐργάτου τῆς θαλάσσης Νώε, καὶ τοῦ ἐξαδελφοῦ αὐτοῦ πρώτου ἐργάτου τῆς ξηρᾶς Δευκαλίονος—συμβάντος παγκοσμίου, κατὰ τὴν ἱεράν Γραφήν, κατακλυσμοῦ. Ἐὰν δὲν θελήσῃ νὰ παραδεχθῇ, ὅτι ἠναγκάσθημεν νὰ καταφυγώμεν εἰς τοῦτο, διὰ τὴν ἀναπύξωμεν τὴν ἀσθένειαν ἀλογικὸν ὑφ' ὅλα τὰ στάδια της, καὶ ν' ἀποδείξωμεν πληρέστερα, ὅτι τὸ λογικὸν ἦτο τιμωρία τῆς θείας προνοίας, ὅπως προτείνωμεν τὸν τρόπον τῆς θεραπείας, καὶ ἐπομένως ὅτι εὐρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην, τοῦ λέγομεν ἀπροκαλύπτως ὅτι ὡς ἰδιότροποι—καὶ ποιητικῇ ἀδείᾳ NB πάντοτε—δὲν ὑποληπτόμεθα τὴν τακτικὴν τοῦ Κυρίου Καζαμία, ὅστις ἔθεσε κατὰ σειρὰν τὰ ἔτη ὡς νὰ ἦσαν στρατιῶται τοῦ Ἀναμαρτήτου, καὶ ὅτι ἔχοντες ἰδίαν τακτικὴν ἐπροτιμήσαμεν τὴν οὐσίαν τῶν τύπων, ἢ ἠκολουθήσαμεν διὰ τὴν μὴν ἡμεθα ἐγνώσκειν εἰς τὸ ἔργον μας τὸ σύστημα τῶν ἐκκυβέσεων τῶν λαχείων.

Ἐὰν παρατηρήσῃ τις ἄλλο τι ἐποουσιῶδες κατ' οὐσίαν καὶ τὸν κύριον σκοπὸν, ἐπειδὴ οἱ

σχολαστικοὶ εἶνε πεισματάριδες καὶ δύνανται νὰ φιλονεικοῦν αἰωνίως—ἔστω καὶ ὅταν ἀκόμη σὲ πείσωσι—τοὺς λέγομεν διὰ τὴν περαιωθῆ ἢ συζήτησις, ὅτι ἀσπαζόμεθα—οὐχὶ τὰς ιδέας των—ἀλλ' αὐτοὺς ἀπὸ καρδίας, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς ἀναγνώστας μας καὶ τοὺς εὐχόμεθα νὰ διέλθωσι τὸ βίσεκτον (1872) νέον ἔτος μετὰ ῥὰν ἀφθονίαν καὶ ὑγείαν.

ΦΑΛΕΖ.

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ.

(ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ)

..... Cultor felice
Rende feconde le men grate lande;
E mentre di bell' or smalta le arene.
Tesoro insieme, e tesorier diviene.
(ΦΙΛΙΒΕΡΤΟΣ ΒΙΑΛΛΑΝΗΣ)

Ἐν μεγάλῃ τινι καὶ πολυανθρώπων τῆς Λομβαρδίας κομποπόλει, ἀπέθανε πρό τινων ἐτῶν εὐγενῆς τις κύριος ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν πλουσιωτέρων—ἀλλὰ τοσοῦτον φιλάργυρος, ὥστε ἐνεκα τῆς ἀμέτρου αὐτοῦ μανίας τοῦ νὰ σωρεύῃ χρήματα, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς μεγάλης γενεθλίου του πόλεως, ἵν' ἀποκατασταθῇ εἰς τι χωρίον, ἔνθα τὰ τρόφιμα ἦσαν εὐθηνά, καὶ αἱ πρὸς τὸ ἐξοδεῦσιν περιστάσεις ὀλιγώτερον συνεχεῖς.

Ἀπὸ τοῦ τεσσαρακοστοῦ αὐτοῦ ἔτους εἶχεν ἀποθάνει ἡ σύζυγός του, ἣτις τῷ ἀφῆκεν υἱὸν μονογενῆ, καταδεδικασμένον ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων νὰ ὑποφέρῃ τ' ἀποτελέσματα τῆς πατρικῆς φιλαργυρίας. Ἐν τῇ οἰκίᾳ οὐδέποτε διεσκέδαζε· καὶ ἐάν ποτε ἐπέθει νὰ ἐξέλθῃ αὐτῆς καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ χωρίον, ἢ εἰς τὸ κυνήγιον, δυσκόλως ἐπετύγγανε νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ πατρὸς του χρήματα ἵν' ἀγοράσῃ πυρίτιδα. Βιβλία ὑπῆρχον ἐν τῷ οἴκῳ, ἀλλὰ παλαιά, ἱστορίαι τοῖς πᾶσι γνωσταί, ἢ συγγράμματα ἔχοντα γεωργικὰ ἀντικείμενα, ἅπερ ὁ εὐγενῆς φιλάργυρος ἐσπούδαζε νύκτωρ καὶ ἡμέραν, ὅπως δυνθῆ νὰ κερπυθῇ ὠφέλειαν ἀπὸ τῶν πολλῶν παρ' αὐτοῦ κατεχομένων γαιῶν, χωρὶς νὰ ἐξοδεύσῃ οὐδὲ λεπτόν. Περὶ ἱππασίας οὐδὲ κἂν ἐτόλμα νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν αὐστηρὸν γενήτορα, καὶ τοιοῦτοι δύο χονδροειδέστατοι ἵπποι, οἵτινες ἐχρησίμευον διὰ παλαιὰν τινα καὶ κατατετηρημένην ἄμαξαν, λογίζουσαν πεντήκοντα ἐτῶν ζωῆν, οὕτε πόδας εἶχον, οὐδὲ πλευρὰ δυνάμενα νὰ κατατάσωσιν ἄνθρωπον, καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὸν

υἱὸν ἐὰν ἐτόλμα νὰ προτείνῃ νὰ τοὺς ἀλλάξωσι. Συντόμως εἶπεν, ὅστις δῆποτε ἔβλεπε τὸν μικρὸν κόμητα τὸν συνεπόνει, εὐχόμενος αὐτῷ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, ὅπως δι' αὐτοῦ τεθῆ τέρμα εἰς τὸν βεδιασμένον αὐτὸν τρόπον τοῦ ζῆν, καὶ εἰς τὰς τοσαύτας στερήσεις ἐν μέσῳ τοσοῦτου πλοῦτου, ὃν πάντες ἐπίστευον ὡς μυθώδη.

Καὶ τῷ ὄντι, ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ πατρὸς, ὅστις καὶ τοι ἐκλεροδότησεν εἰς τινὰς τῶν συγγενῶν του καὶ φίλων μεγάλα χρηματικά ποσά, οἵτινες ἴσως μετὰ τὴν ἐλπίδα ταύτην τῷ ἐδείκνυον μεγίστην ἀγάπην, ὁ υἱὸς εὗρεν ὄγκους χρουσίου ἐν πάσῃ γωνίᾳ, ἐν πάσῃ θυρίδι· καὶ καταβάς εἰς τὸν οἴκον, ἔνθα ὁ πατὴρ του οὐδενὶ ἐπέτρεπε νὰ εἰσδύσῃ, εὗρεν κεχωσμένους τέσσαρας σιδηροὺς πίθους, πλήρεις σάκκων χρουσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων.

Μεγαλοπρεπῶς ἐγένετο ἡ ἐκφορὰ τοῦ πλουσίου νεκροῦ· πολλὰ διενεμήθησαν τοῖς πτωχοῖς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας· οὐδὲν παρημέλησεν ὁ κόμης κληρονόμος ἵνα ἀποδείξῃ ὅτι σκοπὸν ἔθετο νὰ διαθέτῃ τὸν πλοῦτόν του ὡς ἐνάρετος καὶ γενναῖος πολίτης. Καίτοι δὲ πάντες ἐθεώρουν αὐτὸν εὐτυχῆ διὰ τὴν ἀλλαγὴν ταύτην τῆς τύχης του καὶ τῆς ἀπείρου κληρονομίας του, οὗτος δὲν ἦτο βεβαίως ταιούτος.

Ἐν τῇ πατρίδι του ἐδακτυλοδεικτεῖτο παρ' ἀπάντων καὶ σχεδὸν ἐσαρκάζετο· ἕκαστος δὲ ἔλεγεν:— αἰδοῦ ὁ υἱὸς τοῦ διασώμου φιλαργύρου... — διόπερ βρυχθεὶς ἠθέλησε νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν· νὰ ἐκκενώσῃ τὸ μέγα παλάτιον, ὅπερ ἐκεῖσε ἐκέκμητο, ἀπὸ τοὺς ἐνοικούντας ἐν αὐτῷ, οὓς ὁ πατὴρ του ἐποθέτησε χάριν ὠφελείας καὶ νὰ σκέπηται μόνον διὰ κυνήγια, διὰ συμπόσια, διὰ ἐσπερίδας μετὰ τῶν φίλων του τῶν περιχώρων. Τοῦτο καὶ ἐπραξεν· ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν χωρικῶν ἐκεῖνων, ἤρξαντο αἱ ὀμιλίαι τῆς πόλεως· παρατηροῦντο τὰ διαθήματά του, ἐσκολιάζοντο αἱ πράξεις του, ἐλεπτολογοῦντο τὰ κινήματά του καὶ αἰεῖποτε ἐκαλεῖτο [υἱὸς τοῦ φυλαργύρου] **Κόμητος**....

Ἡμέραν τινα, ἐξεροχόμενου τῆς ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐπορευθῆ, νὰ ἀκροασθῆ τῆς λειτουργίας, ἐπὶ τοσοῦτον τὰ σχόλια ἐπλημμύρουν περὶ αὐτόν, ὥστε δυσαρεστηθεὶς ἐδραμεν εἰς τὸ παλάτιόν του, ἐκλείσθη, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐνδικηθῇ. Ἦτο σχεδὸν ἔτοιμος νὰ καταρασθῇ τοὺς θεσαυροὺς τοὺς παρὰ τοῦ πατρὸς του κληροδοτηθέν-

τας, ἔτοιμος νὰ μισήσῃ τὸν χρυσὸν ὡς ὁ βασιλεὺς Μίδα. Ἐκάθησεν ἐν τινὶ ἀποκέντρῳ γωνίᾳ τοῦ ἀγανοῦς κήπου του καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν. αἰδοῦ ἐγὼ πλούσιος καὶ δυνάμενος νὰ ἔχω πᾶν εἶτι ἐπιθυμῶ· δύναμαι νὰ περιηγοῦμαι ὡς μέγας πρίγκηψ, νὰ γεύωμαι πάσας τοῦ βίου τὰς ἀγαλλιάσεις, νὰ μεταπίπτω ἀπὸ γαρὰν εἰς ἀγαλλίαν. Ἡ ἡλικία μου εἶναι εἰσέτι νεαρά, ἡ ὑγεία δὲν μοὶ ἐλλείπει, οὐδεὶς δύναται νὰ μοὶ ἐπιβάλλῃ τι· τῷ ὄντι θὰ ἦμην εὐτυχῆς, ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅτι δὲν εἶμαι. Περιηγήσεις, διασκεδάσεις, κυνήγια, παλυτελῆ συμπόσια... ταῦτα πάντα ἐπέθουν· οὐδὲν τούτων ἡμῶς θὰ κάμω. Θὰ ζήσω βεβαίως καλλίτερον τώρα ἢ πρὶν ὅτε ἐζῆ ὁ πατὴρ μου, ἀλλὰ τὰ περισσεύοντα θὰ διανεῖμω εἰς τοὺς ἀπόρους, εἰς τοὺς στερομένους τῶν πρὸς τὸ ζῆν, θὰ προσπαθῶ νὰ ζητήσω καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὰ περιχώρα πάντας τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην βοήθειας, καὶ τὰ πάντα βέλω δώσει αὐτοῖς. Τοιαύτη ἦν ἡ ἀπόφασίς του· προσβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ὠραίσθη ὅτι θὰ τὴν ἐκτελέσῃ, καὶ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκεῖνης μάλιστα ἤρξατο, χωρὶς νὰ ἐνοήσωσιν ἢ ὑποψιασθῶσι τι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἢ οἱ θαμάζοντες αὐτήν.

Τὴν ἐπιούσαν, αἰεῖποτε σταθερὸς εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἠγέρθη ἐνωρίς· ἐνεδύθη τὰ πλέον ἐσχισμένα καὶ παλαιὰ του ἱμάτια, ἐπλήρωσε τὰ θυλάκιά του νομισμάτων χρυσοῦν καὶ ἀργυρῶν, καὶ ἐξῆλθε τοῦ οἴκου του. Συνήτησε γυναικῆς τινὰς πορευομένης εἰς μεταξοκλωστήριον, ἰσχνὰς ὡς ἐκ τοῦ κοπιαστικοῦ καὶ νοσηροῦ αὐτῶν ἔργου. Ἐχαίρετисεν εὐπροσηγόρως τὰς δύο πρώτας, συνελυπήθη αὐτάς διὰ τὴν σκληρὰν ζωὴν, εἰς ἣν ὡς ἐκ τῆς ἀνεχείας κατεδικάσθησαν, καὶ ἔθετο εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀργυροῦν νόμισμα, ὅπερ ἐδέχθησαν μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ ἀτελευτήτων εὐχαριστήσεων. Αἱ κατόπιν αὐτῶν βραδίζουσαι λοιπαί, ἐμεγέθυον τὰ τε ὄμματα καὶ τὸ βῆμα, ἐκλυσθεισάι ὑπὸ τῆς πράξεως τοῦ γενναίου εὐεργέτου· ἐδωρήσατο καὶ εἰς αὐτάς ὅμοιον νόμισμα καὶ τὰς παρηγόρησε διὰ τοὺς μόχθους, οὓς ἐργαζόμεναι ὑφίσταντο.

Ἡ πρώτη αὕτη συνάντησις τὸν πύχαριστησε, καὶ ἡ συνειδήσις του ἱκανοποιήθη, ὡς ὅταν διαπράττῃ τις πράξιν ἠρωϊκὴν. Φθὰς εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου, εἶδεν ἐπαίτας τινὰς, οἵτινες καίτοι πλασθέντες ὅπως ζῶσι διὰ τῆς ἐργασίας των, ἠγάπων νὰ ζῶσιν ἐν ἀκηρίᾳ, κατὰ πάσαν

δὲ Κυριακὴν περιήρχοντο τὰς οἰκίας πάσας τοῦ χωρίου ψωμοζητούντες. Εὐτυχῆς διὰ τὴν παρουσιαζομένην τότε δευτέραν περίπτωσιν, ἔδωκε πρὸς αὐτοὺς ἐν ἀργυροῦν εἰς ἕκαστον νόμισμα συνοδεύσας αὐτὸ μὲ λέξεις εὐσπλαγχνίας καὶ παρηγορίας· ἅπαντες οὗτοι τὸν ἠλόγησαν καὶ ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ συγκεκινημένοι.

Εἰς τυροκομεῖον τι εὔρε χωρικὴν τεκοῦσαν προσφάτως καὶ ἀνίκανον νὰ συντηρηθῆ ἐν ἧ εὐρίσκω θεοσε καὶ τῆ ἀφῆκε νόμισμα χρυσοῦν· εἰς δύο ἄλλας προσέφερε δύο νομίσματα διότι ἀπώλεσαν μίαν δάμαλιν καὶ ἔμειναν ἄποροι, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἔσπειρε χρήματα εἰς τε τὸ χωρίον καὶ τὰ περίξ, λησμονήσας καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν νὰ φάγη.

Τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ παλάτιόν του, ἐδείπνησεν εὐχαριστημένος, καὶ μετὰ ταῦτα ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ τὴν πρώτην τῆς νέας ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς του ἡμέραν δι' ἄλλων ἐλευθεριοτήτων. Ἐδωρήσατο ἐξ χρυσοῦ νομίσματα εἰς συγχωρικὸν του ἀπολέσαντα υἱὸν ὅστις ἦν τὸ στήριγμα τῆς οἰκίας του· ἕτερα δέκα εἰς χήραν παραλυτικὴν καὶ εὐτυχῆς κατεκλίθη μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ τελήσῃ καὶ ἄλλας τὴν αὐρίον ἀγοθεργίας.

Τῷ ὄντι, ἐξηκολούθησε δίδων χρήματα εἰς πᾶν μέρος, εἰς τε τὸν ἔχοντα ἀνάγκην αὐτῶν καὶ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα, ἤρκει μόνον νὰ φαίνωνται οὗτοι εἰς τὰ ὄμματα του καὶ τὴν ἐξημμένην αὐτοῦ φαντασίαν ὡς δυστυχεῖς ἢ ἄποροι.

Ἐπὶ ἓνα μῆνα ἐξηκολούθη μὲ τὴν φρονήρη ἐκείνην γενναιοδωρίαν, ἧς ἐφαίνετο αὐτῷ εὐαγγελικὴ εὐσπλαγχνία· καὶ ἀντὶ νὰ λυπηταὶ διὰ τὸν θσαυρὸν τοῦ φιλαργύρου πατρὸς του, ὅστις ἔμειοῦτο, ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν καὶ ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ πολλῶν ἐπιδειξάντων αὐτὸν καθ' ὁδὸν, ὡς τὸν υἱὸν τοῦ φιλαργύρου Κόμητος. . . .

Διεδόθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ μεταξὺ τῶν ὀλίγων προσώπων τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὸν, ἠεῖδισις τῆς μοναδικῆς ἐλευθεριότητός του πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ πρὸς τοὺς μὴ τοιοῦτους. Ἐπειράθησάν τινες νὰ τὸν πείσωσιν ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς εὐσπλαγχνίας εἶναι ἐπιζήμιον, διότι θὰ καταναλώσῃ πᾶν εἴ τι ὁ πατὴρ αὐτοῦ τῷ ἐκληροδότῃ. Τὰ πάντα εἰς μάτην! ἀκλόνητος εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἔκλεισε τὰ ὦτα εἰς τοὺς καλοὺς συμβούλους, ἤλθεν εἰς διενέξεις μὲ τινὰς φίλους, οἵτινες τῷ ὠμίλησαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ

του, καὶ ἐξηκολούθησε τὴν παραδοξοπάτην αὐτοῦ καθημερινὴν ἐλευθεριότητα.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἀνεπαύθη εἰς τι δάσος, μόλις βήματά τινα ἀπέχον τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατόκει. Μεγάλῃ περιδιάβχαις πρὸς εὐρεσιν ἀπόρων, ὁ ὑπερβολικὸς τοῦ Ἰουλίου κούσων, ὁ ἄφθονος κονίσαλος τῆς ὁδοῦ ἦν διήλθε, τῷ ἐνέπνευσαν τὴν ιδέαν νὰ καθήσῃ παρὰ τῇ δενδροστοιχίᾳ ταύτῃ, ἧτις τῷ ἐφάνη ἀρκούντως δροσερά. Θόρυβος γινόμενος ὑπὸ χωρικοῦ ἐκρίζουντος δενδρόλλια κατὰ διαταγὴν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ δάσους, τῷ εἴλυσε τὴν προσοχήν.

— Ὅε! καλὲ ἄνθρωπε, τί κάμνεις αὐτόσε; Πῶς τοσοῦτον κοπιᾶς; δὲν φοβεῖσαι τὴν σειρίαισιν ὑπὸ τὸν ἀνυπόφορον αὐτὸν ἥλιον, ὅστις κτυπᾷ τὴν κεφαλὴν ὡς καὶ ἐντὸς τοῦ δάσους;

— Νὰ φοβηθῶ, κύριε; συνείθησα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ ὅτι νῦν κάμνω εἶναι μηδέν· ἡ δίκελλα, ὁ λίσγος εἰς τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίας, ἢ συγκομιδὴ ὑπὸ τὸ κύναστρον, εἶναι ἐργασίαι πολλῶν ταύτης σκληρότεραι. Ἡμεῖς ὅμως τὰς ἐκτελοῦμεν εὐχαρίστως, καθὼς ὑμεῖς, φέρ' εἰπεῖν, πηγαίνετε εἰς τὸ κυνήγιον, ἢ καθήσθε ἀπέναντι ζεύγους κορυδαλῶν μὲ τὴν δρόσον τῆς πρωΐας.

— Ὁ θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ, ἀγαθὲ ἄνθρωπε· καὶ ὅμως ἐγὼ σκέπτομαι ὅτι. . .

Καὶ χωρὶς νὰ προσθήσῃ τι, ἔφερε τὴν δεξιάν εἰς τὰ θυλάκιά του, ἔλαβε χρυσοῦν τι νόμισμα καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τὸ δεχθῆ, ὅπως κατὰ τὴν ἐσπέραν δειπνήσῃ πλουσιοπαρόχως μὲ τὰ τέκνα του.

— Κρατήσατέ το, κρατήσατέ το, ἀγαθὲ μου Κύριε, τὸ νόμισμα αὐτὸ θὰ μ' ἐξηράνιζεν· ὑμεῖς λοιπὸν οὕτω θὰ τιμήσητε τὴν θεῖαν πρόνοιαν ἧτις σᾶς ἔκαμε πλοῦσιον; θεῖτε λοιπὸν ν' ἀπελπίσητε τὴν τιμὴν πενίαν μου, νὰ προσβάλετε τὴν ἀγιότητα τῆς ἐργασίας, ἣν ὁ θεὸς διέταξε, καὶ ἔτι πλείοτερον, τὸν κύριον ὅστις μὲ πληρώνει; Ἴσως ἐν τέταρτον φράγκου, ὅπως ἀγοράσω τὸ ἐν τρίτον φιάλης οἴνου καὶ ἐν σίγαρον. . . Ἴσως τὸ ἐδεγόμενον. . . ἀλλὰ τὸ χρυσίον μὲ τρομάζει.

— Πῶς, ἀγαθὲ ἄνθρωπε, τὸ χρυσίον σὲ τρομάζει; Δέχθητι αὐτὸ δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ· ἀγόρασον δι' αὐτοῦ ἐνδυμα τῆς συζύγου ἢ τοῦ τέκνου σου.

— Εὐχαριστῶ, σᾶς ἐπαναλέγω· ἡ γυνή μου δὲν ἔχει ἀνάγκην φορέματος διότι εἶναι κληνήρης ἕνεκα ποδάγρας πρὸ ἐβδομάδος· ἄλλως τε

ὁ ἀδελφός μου ἐργάζεται δι' αὐτὴν εἰς τὸ παρακείμενον πεδίων· τέκνα ἔχω δύο, τὸ ἐν ὑπηρετεῖ πρὸ τετραετίας τὸν Βασιλέα, καὶ εἶναι ἤδη λοχίας, διότι διὰ τῆς καλῆς του διαγωγῆς κατεμάγευσεν τοὺς ἀνωτέρους του, τὸ ἕτερον εἶναι μάγειρος πλουσίας οἰκογενεῖας.

— Λοιπὸν λάβε το διὰ νὰ πληρώσῃς τὰ φάρμακα καὶ τὸν ἱατρὸν· προσθέτω μάλιστα καὶ ἕτερον διὰ νὰ πληρώσῃς τὸν ἀδελφόν σου ὅστις ἐργάζεται χάριν τῆς ἀσθενούς σου συζύγου, ὡς μοι εἶπες.

— Οὐδέποτε· οὐδέποτε θὰ τὰ δεχθῶ. Διὰ τὸν ἱατρὸν καὶ τὰ φάρμακα φροντίζει ἡ κοινότης μας· ἐάν δὲ ὁ ἀδελφός μου ἔβλεπε χρυσίον εἰς χεῖράς μου, θὰ ἐσκέπτετο κακόν τι περὶ ἐμοῦ.

Ὁ γενναῖος εὐεργέτης ἔμεινεν ἕκθαμβος καὶ ἄλαλος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη καὶ νὰ παραδεχθῆ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ χωρικοῦ αἰτούντος τὸ χιλιστὸν τῶν δρων τῷ προσέφερε. Ἀπεχαιρέτησεν ὅθεν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις τῷ ἐφάνη θαῦμα ἀνοήτου ματαιότητος, καὶ τὸν ἐγκατέλιπε καθίδρον καὶ ἐν στιγμῇ καθ' ἣν ἐνηγκαλιζέτο δένδρον ἐκρίζων σχεδὸν, ὅπως τὸ καταρρίψῃ.

— Ὁ πρῶτος ὅστις εἰς τὸ διάστημα τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπορρίπτει τὴν βοήθειάν μου! — καὶ μὲ τὴν ἐπιφώνησιν ταύτην, ὁ μοιάζων ἱατρὸν προκαλοῦντα τὸν ἀσθενῆ, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ παλάτιόν του.

Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν διένειμε χρήματα. Ἐδείπνησε μὲ ὀλίγην διάθεσιν καὶ ἀνευ ὀρέξεως, κατεκλίθη σύνοφρος, ἐκοιμήθη ἀνησυχῶς καὶ διαρκῶς ἀναμιμνησκόμενος τὸν χωρικὸν, ὅστις ἀπέριψε τὰ δύο χρυσοῦ νομίσματα· ἅμα δὲ τῇ ἐμφανίσει τῆς Ἡοῦς, ἔδραμεν εἰς τὸ δάσος, ἐπιμένων νὰ ἐπανείδῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ νὰ μάθῃ τὸ μυστηριώδες αἴτιον τῆς ἀπορρίψεως τῶν χρημάτων του.

Ἐφθασεν ἐκεῖσε τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ὥραν καθ' ἣν ὁ χωρικός ἤρχιζε τὴν ἐργασίαν του, τερπόμενος ἀπὸ τὰ ἄσματα τῶν πτηνῶν, ἅτινα ἀπηύθυνον ταῦτα πρὸς τὸν πλάστην.

— Καλὲ ἄνθρωπε, χαῖρε. Χθὲς δὲν ἐτόλμησα νὰ σ' ἐρωτήσω διατί δὲν κατεδέχθης τὰ νομίσματα ἅπερ σοὶ προσέφερον.

— Σᾶς εἶπον ὅτι ἔπρεπε νὰ σᾶς εἰπῶ· ἂν δὲν μὲ ἐννοήσατε, ἀγνωστί ἄλλο νὰ προσθέσω. Ἄφετέ με νῦν νὰ ἐργασθῶ, διότι περὶ τὴν μεσημβρίαν πρέπει νὰ τελειώσω.

— Ἄλλ' ὅμως; . . . ἐπειδὴ εἶσαι γέρον σχεδόν, κάπως ἐλλειπῆς δυνάμειον, μὲ σύζυγον ἀσθενῆ, ἐπίστευον ὅτι ἂν ἠδύνασο νὰ μένησ οἴκαδε καὶ νὰ μὴ μοχθήσ, ὡς πράττετε, ἴσως. . . . καὶ κατὰ συνέπειαν. . . . θὰ σοὶ ἐδίδα περισσότερα. . . .

— Ὅτ' ἀπέθνησκον πολὺ πρὶν ἢ ὁ Θεὸς μὲ καλέσῃ παρ' ἑαυτῷ, ἐάν ὑπεχρεούμην νὰ ἐγκαταλείψω τὸ ἔργον, ὅπερ δι' ἡμᾶς τοὺς χωρικοὺς εἶναι δευτέρα ζωή. Ἐπειτα καλέ μου κύριε, δὲν θέλω τὰ χρυσίον σου, οὔτε νῦν, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ φθάνει.

— Μὴ ὀργίζου, σὲ ἀφίων νὰ ἐργασθῆς· ἀλλ' εἰπέ μοι διατί προσθέτεις ἐπιπλήξεις εἰς τὴν ἀπόρριψιν; Ταύτην ὑποφέρω διότι δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλως, ἀλλὰ εἰρωνεῖται καὶ προσδοκαὶ δὲν ὀφείλονται εἰς τὸν βουλόμενον νὰ διανεύμῃ μετὰ τῶν ὁμοίων του τ' ἀγαθὰ, ἅπερ ὁ Θεὸς τῷ ἐπεδαψίλευσε.

— Θεέτε λοιπὸν νὰ σᾶς ἐκφρασθῶ καθαρώς; Ἄφου τὸ θέλετε, καὶ τοὶ ἀκουσίως μου, τὸ πράττω. Ἀκουσατέ μου.

Ὁ χωρικός κατέθου τὴν δίκελαν καὶ ὠμίλησεν οὕτω πρὸς τὸν κόμητα, ὅστις ἐφαίνετο εὐχαριστημένος ὅτι κατάρθωνε ν' ἀκούσῃ τὴν ἐξήγησιν.

— Ἀρχομαι λέγων ὑμῖν ὅτι γνωρίζω ποῖος εἶσθε· μοὶ διηγήθησαν πῶς ἀπεφασίσατε νὰ βοηθῆτε ὄσους συναντᾶτε πτωχοὺς, ὅπως διανεύμῃτε τὴν κληρονομίαν τοῦ φιλαργύρου πατρὸς σας, ἀποθανόντος πρὸ τριῶν σχεδῶν μῆνῶν ἐν τῇ πλησιοχώρῳ κώμῃ. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ χωρίου αὐτοῦ, ἀλλ' ἐρχομαι συνεχῶς εἰς αὐτὸ καὶ γνωρίζω κατ' ἕκτασιν τὴν ἱστορίαν τῶν παρεκτροπῶν σας.

— Παρεκτροπῶν! τολμᾶς οὕτω νὰ ὀμιλῆς; Ἄλλ' ἐξηγήθητι λοιπὸν σαφέστερον.

— Μὴ μὲ διακόπτετε καὶ ἀκροασθῆτε. Γνωρίζω ὡς καὶ ὅτι εἶσθε μετεμφιεσμένοι καὶ περιβεβλημένοι εἰς τὸ πρόσωπον γενειάδα ἣν δὲν ἔχετε, ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῆτε εἰς τὰ περιχωρὰ δωρῶντες χρήματα τοῖς ἀπόροις πᾶσι. Πᾶσι; Ὡ! εἶναι γελοία ἢ ἀπαίτησις αὐτῆ. Ἐπειτα, τίς διαβεβαίω ὑμᾶς ὅτι ἡ πληθὺς τῶν ἐρχομένων εἰς τὴν οἰκίαν σας, τῶν προσκαλουμένων, τῶν ἐλκυομένων ὑπὸ τῆς μεγαλοδωρίας σας εἰσὶν ὄντως πτωχοὶ καὶ ὄχι ἀγύρται, πονηροὶ, μετεμφιεσμένοι, ἀπατεῶνες, ἐρχόμενοι ὅπως λάβωσι χρήματα καὶ σαρκάσιον ἀκολούθως τὸν δοτήρα;

— Τί λέγεις; Ουδέποτε ἀμφέβαλον. Οὐχ' ἦττον ὁμως ἡ εὐλικρίνειά σου δὲν μὲ προσβέβληκε πλέον· ἐξακολουθεῖ καὶ ὁμίλει ὡς πρὸς φίλον.

— Ἀκούσατε λοιπόν. Ὑμεῖς, νέος ἄνευ πείρας, εὐσυνείδητα νὰ ζητῆτε ὑπὸ πατέρα, ὅστις δὲν σὰς ἔκαμε νὰ δοκιμάσητε εἰμὴ ἀνάγκας, τώρα ὑποθέτετε ὅτι αὐταὶ εὐρίσκονται εἰς ὅλους, καὶ νομίζετε πάντας ὡς ἀπόρους. Ἄλλ' ὁ κόσμος πρῶτον σπουδάζει, ἔπειτα... τὸ λοιπὸν σὰς τὸ λέγω. Ἡ ἀποστολή, ἣν ὑμεῖς νομίζετε ἀγίαν καὶ εὐαγγελικὴν, θὰ ἐξεκένωσεν ἄχρις ὥρας τοὺς σάκκους τοῦ χρυσοῦ, οὗς ὁ πατήρ σας ἐτήρει κεκρυμμένους εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ παλατίου του, καὶ πόσον θὰ ἦτο καλλίτερον ἐάν... .

— Ὅχι, ἀγαθὲ ἄνθρωπε, μοὶ ἐναπομένουσιν εἰσέτι δύο· ἔπειτα τόσαι γαῖαι... .

— Ἄφετε νὰ σὰς ὁμιλήσω. Ἐάν ἐγὼ ἐμπράκτως σὰς ἀποδείξω τὸ ὀλίγον καλὸν ὅπερ ἐκ τοσαύτης σπατάλης χρυσοῦ κατωρθώσατε; ἐάν σὰς ἀποδείξω τὸ κακὸν μάλιστα ὅπερ ἐπηνέγκατε, μοὶ ὑπόσχεσθε ὅτι θέλετε εἰς τὸ ἐξῆς κάμει ἄλλην χρῆσιν αὐτοῦ;

— Ὅχι· ὠρκίσθηκα νὰ δώσω εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς δύο ἄλλους σάκκους, πρὸς δὲ καὶ πολλοὺς πολυτίμους λίθους, οὗς εὑρον κεκρυμμένους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου· διὰ τὸν ἐαυτὸν μου θὰ τηρήσω μόνον τὸ παλάτιον τοῦ χωρίου, ἐκεῖνο τῆς πόλεως καὶ τὰς ἐκτεταμένους γαῖας, εἰς ἃς δὲν πηγαίνω ποτὲ καὶ αἵτινες μοὶ προάγουσιν 100,000 φράγκων κατ' ἔτος· καὶ αὐτὰς ἔτι, ἐάν ἡκροαζόμεν τούτους πόθους μου... .

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!! μὴ προχωρήσητε· ἐννοῶ ὅτι καὶ ἀπὸ αὐτὰς θὰ ἐμοιράζατε τὰς ἡμίσεις, καὶ ἔτι πρὸς, εἰς τοὺς πτωχοὺς σας. Λοιπὸν πλείοτερον τῶν λόγων μου ἄς χρησιμεύσωσιν ὑμῖν τὰ ἔργα. Μετημφιέσθητε πλέον ἢ ἄπαξ, ὅπως δώσητε ἐλεημοσύνην εἰς διάφορα μέρη ἄγνωστος. Σήμερον ἐπιθυμῶ νὰ μετεμφισθῆτε χάριν ἐμοῦ, ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῆτε εἰς μέρη τινὰ, εἰς ἃ θὰ σὰς ὀδηγήσω. Μοὶ τὸ ὑπόσχεσθε;

— Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν ἔπρεπε νὰ καταβιβασθῶ μέχρι τῶν μαθημάτων σου αὐτῶν. Ἄλλ' ἔστω· πότε καὶ ποῦ θὰ συναντηθῶμεν;

— Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγ. Φέρμου, μίαν πρὸ τῆς νυκτὸς ὥραν. Τώρα πρέπει νὰ τελειώσω τὰ ἔργα ταῦτα. Μὴ λησμονήσητε τὴν ὑπόσχασίν σας.

Ὁ κόμης ἔμεινεν ἐκθαμβὸς καὶ σιωπηλὸς εἰς τὰς τελευταίας τοῦ δασονόμου λέξεις. Ἐχαιρέτησεν αὐτὸν καὶ ὑπεσχέθη ὅτι τὴν ἐσπέραν θέλει τὸν εὑρεῖ μετεμφισμένους. Οὐχ' ἦττον δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν. Ἐσκέπτετο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἀφοῦ ἐδείπνησεν, ἐξῆλθε διὰ τῆς μυστικῆς τοῦ κήπου τοῦ θύρας καὶ κατηύθυνθη πρὸς τὸ μέρος ὁ χωρικός τῷ ὑπέδειξε.

— Εὔγε! ἦλθατ' ἐγκαίρως. Εἰς τὸν λειμῶνα, ὅπισθεν ἡμῶν, ὑπάρχουσι τέσσαρες νεάνιδες τοῦ χωρίου σας παίζουσαι μετὰ τῶν ἑραστῶν των. Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ διὰ τοῦ μονοπατιοῦ τούτου· δὲν θὰ φαινόμεθα καὶ ὁ ἀκούσωμεν τὰς ὁμιλίας των.

Ὁ κόμης σιγηρὸς ἠκολούθησε τὸν ὀδηγόν του. Φθασάντων εἰς τὴν κάμψιν ἐρήμου στενωποῦ καὶ παρ' αἰμασιανὰ καθεσθέντων, ὁ χωρικός ὑπέλαβε:

— Ἰδέτε! αἱ τέσσαρες αὐταὶ νεάνιδες, εὐηγετήθησαν πλέον ἢ ἄπαξ εἰς τὸ χωρίον σας. Νῦν διὰ τῶν χρημάτων σας ἠγόρασαν τὸν ἔρωτα τῶν οὐτιδανῶν ἐκείνων μεθύσων μεθ' ὧν διασκεδάζουσι τὴν στιγμὴν αὐτὴν καθ' ἣν ὄφειλον νὰ εὐρίσκωνται εἰσέτι εἰς τὸ μεταξικλωστεινὸν· πολλὰ ἐργατίδες τοῦ καταστήματος ἐκείνου ἀπεβλήθησαν ἕνεκα κακῆς διαγωγῆς, διότι σεῖς ταῖς ἐδωρήσατε χρήματα· τὰ χρήματά σας μετωχέτευθησαν εἰς χεῖρας... ἄχ! κάλλιον νὰ σιγήσῃ!

Ὁ κόμης τὰς παρατήρησε καὶ ἔφριξεν· ἐθεβαίωσε δὲ τὸν χωρικὸν ὅτι δύο ἐκ τῶν ἑραστῶν ἐκείνων ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν του με ἐνδύματα κατεσχισμένα καὶ ἐξαπατήσαντες αὐτὸν ἐλαβον βοήθειαν.

— Τοῦτο εἶναι μὴδέν. Πορευθῶμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ χωρίου Ν... ἡ ὁδὸς εἶναι σύντομος.

Ὁ χωρικός δὲν προσέθηκεν ἄλλην λέξιν καθ' ὁδόν, ἀφίει τὸν κόμητα νὰ σκεφθῇ· ἀφοῦ ἀφίχθησαν εἰς τὸ χωρίον Ν... εἰσῆλθον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, διέταξαν νὰ τοῖς φέρωσιν οἶνον, καὶ ἐκάθησαν ἐν παραβύστω γωνία. Θόρυβος διαβολικὸς ἠκούετο εἰς τὸ ἀντικρὺ δωματίον ἔνθα δωδεκάς χυδαίων ἐγέλων, ἔπαιζον καὶ ἠρνοῦντο νὰ πληρώσωσι τὰ ἀπωλεσθέντα. Ὁ χωρικός ἤγαγε τὸν σύντροφόν του εἰς τὴν θύραν τῆς πνιγηρᾶς ὑπὸ τοῦ καπνοῦ αἰθούσης, καὶ τῷ ἐσύστησε νὰ προσέξῃ εἰς τὰ συμβαίνοντα.

— Βλέπετε τὸν γέροντα ἐκεῖνον, ὅστις ἀπει-

λαῖ νὰ μαχαιρώσῃ τὸν πλησίον του διότι τῷ κλέπτει χαρτία; Βλέπετε τοὺς δύο ἐκείνους τοὺς παίζοντας μώραν καὶ καταθέτοντας τοσοῦτον ἀργύριον; Τοὺς ἀναγνωρίζετε; Παρατηρήσατε αὐτοὺς καλῶς.

Ὁ κόμης ἔμεινεν ἐκπληκτος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν κακοηθεστάτων ἐκείνων, μετὰ τῶν ὁποίων ἀνεγνώρισέ τινας ὡς τοὺς ψωμοζήτας οὗς ἠλέησε, καὶ τοῦτο ἀνέφερεν εἰς τὸν ὀδηγόν του.

— Ἔως ἐδῶ ἀρκεῖ μεταβῶμεν νῦν εἰς τὸ χωρίον σας· μέχρι νυκτὸς προκεχωρηθείας θὰ εἴμεθα μαζί, καὶ τοῖ ἡ ἄρρωστος σύζυγός μου ἔχει ἀνάγκην ἐμοῦ. Ἐγὼ ὁμως νομίζω ὅτι σεῖς εἴθε πλείοτερον αὐτῆς ἄρρωστος.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ χωρικός ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἐκίνησε διὰ τὴν κωμόπολιν Δ... ὅτε μικρὸν ἐδέησε νὰ ῥιφθῇ χαμαὶ ὑπὸ μεθύσων τινῶν ὑβρίζόντων, τυπτομένων καὶ βλασφημούντων Θεὸν καὶ ἀγίους.

— Βλέπετε τοὺς ἀνθρώπους τούτους τοὺς μὴ δυναμένους νὰ στηριχθῶσιν ἐπὶ τῶν ποδῶν των ἕνεκα τοῦ οἴνου; Ἴσως ἐμεθύσθησαν διὰ τῶν χρημάτων σας καὶ αὐριοὺς δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐργασθῶσιν· Ἴσως ἡ συμπλοκὴ αὕτη δὲν λήξῃ ἀνάιμωτι καὶ αὐριοὺς συλληφθῶσι καὶ τεθῶσιν εἰς προφυλάκιον... .

Ὁ κόμης ἤρξατο ἐνοῶν τὸ μάθημα τοῦ χωρικοῦ καὶ σιγηρὸς ἐξηκολούθει συμβαδίζων μετ' αὐτοῦ. Φθασάντες εἰς Δ... συνήντησαν ὁμάδα ἀνθρώπων περικυκλούντων γυναῖκα ἐν ἐσχάτῃ κραιπάλῃ εὐρισκομένην. Ἄλλοι ἐπόνουν αὐτὴν, ἄλλοι ἐφώναζον: «Κτυπάτε τὴν τὴν οὐτιδανήν, ἣτις μεθ' ἀκαθαρσίαν τὰ χρήματα τῶν ἑραστῶν τῆς, περιγελῶσα αὐτοὺς καὶ ἐξαπατῶσα τοὺς ξενοδόχους».

— Θέλετε λοιπὸν ἄλλο μάθημα; ἐφώνησεν ὁ χωρικός πρὸς τὸν κόμητα, ὅστις ἀνεγνώρισεν ἐν τῇ γυναικὶ ταύτῃ τὴν χήραν, ἣ ἐδωρήσατο τὰ χρυσὰ νομίσματα, νομίζων αὐτὴν λεγῶ καὶ πάσχουσαν.

— Προχωρήσωμεν, μεταβῶμεν παρὰ Γαστάνω τῷ ξενοδόχῳ, ὅστις τὴν νύκτα σταχυολογεῖ πάντα ἀλίτην καὶ κακοῦργον ὡς ἡ μέλισσα τὰ ἄνθη.

— Ἐπίσθην· ἄρχομαι πιστεύω καὶ ἀναρρώνων ἀπὸ τὸ πάθος μου· ἐπιθυμῶ νὰ με συνοδεύσῃ εἰς τὸ παλάτιόν μου.

— Ὅχι τοσοῦτω ταχέως· μίαν τοῦλάχιστον ἐκδρομὴν εἰσέτι καὶ εἴτα ἀναχωροῦμεν.

Ἡ ἐπιμονὴ τοῦ χωρικοῦ ἴσχυσε καὶ εἰσήλθον εἰς τὸ προρηθὲν ξενοδοχεῖον.

Πλὴν οἱ ἄθλιοι οἵτινες ἐπλήρουν τὴν εὐρείαν αἴθουσαν ἀνεγνώρισαν τὸν Ῥομουάλδον (οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ χωρικός) καὶ, τῷ νεύματι ἐνὸς τῶν ἀρχηγῶν, ἅπαντες ἀνωρθώθησαν καὶ βαρεῖς ἀνεχώρησαν καθάπερ οἱ μῦς οἵτινες πορευόμενοι νὰ κλέψωσι τυρόν, αἰσθάνονται ὁσμὴν θνησιμαίου καὶ φεύγουσιν αὐθωρεῖ.

— Διὰ τί ἄρα γε ἀνεχώρησαν πάντες κατὰ τὴν ἔλευσίν μας; ἠρώτησεν ὁ Ῥομουάλδος τὸν ξενοδόχον Γαστάνον, ὅστις ἤρξατο πρὸς συνάντησίν του.

— Εἶναι πονηροὶ, ἀπεκρίνατο ὁ ξενοδόχος. Τὴν ἐσπέραν παίζουσι καὶ γάνουσι ὅ, τι λάβωσιν ἀπὸ τοὺς κυρίους τὴν ἡμέραν, εἰς τοὺς ὁποίους παρίστανται ὡς πτωχοὶ καὶ ἀνίκανοι νὰ ἐργασθῶσι, καὶ ἐπειδὴ φοβοῦνται αἰεποτε μήπως ἀνακαλυφθῶσι καὶ καταγγεληθῶσι, δὲν ἐμπιστεύονται ποτε εἰς τοὺς νέους θαμῶνας. Ἐάν ἠδυνάμην νὰ σὰς εἶπω πόσον οἶνον καὶ πόσα φαγητὰ μοὶ ὀφείλουσιν οἱ ἄθλιοι αὐτοὶ σκύλοι!! Ἐάν αὐτοὶ φύγωσιν ἀπὸ τοῦ χωρίου τούτου, ἐγὼ μένω ἄνευ λεπτοῦ καὶ χρεωκοπημένος! Ὡ! ἄς ἐτελείηνεν ἄπαξ διὰ παντός ἡ ψευδὴς αὕτη εὐσπλαγχνία τῶν πλουσίων, ἣ τις εἶναι ἡ μάστιξ τοσοῦτων ἀνθρώπων, οἵτινες ἠδύνατο νὰ ὦσι τιμιοὶ καὶ ἐργατικοὶ καὶ οὕτω καθίστανται ὀκνηροὶ, ὑπερῆφανοι μετὰ τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα των, καὶ συνεχῶς ἀποθνήσκουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ ἴσως ἐν τῇ λαίμητόμῳ.

Ἡ ὁμιλία αὕτη, ἐπιδοκιμασθεῖσα καὶ ἐπαινεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ῥομουάλδου, ἦτο ἐπωφελεῖς τραῦμα διὰ τὸν πλούσιον κόμητα, ὅστις με ἀνοικτὰ ὦτα ἠκροάζετο. Ἐπὶ ποτήριον λευκοῦ οἴνου, καὶ εἴτα ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου. Ἡ νύξ ἦτο γαλήνιος, αἰθριωτάτη· καὶ πρὶν ἢ ὁ νεανίας μεταβῆ εἰς τὸ παλάτιόν του, ἤκουσε παρὰ τοῦ διδασκάλου του τὰ ἐξῆς.

— Θὰ σὰς ἐγκαταλείψω· πρὶν ἢ ὁμως τὸ πράξω, ἀκούσατε εὐμενῶς ὅ, τι θὰ σὰς εἶπω. Πρὸ παντός μάτετε ὅτι ἂν ἐγὼ ἐλάμβανον ὡς δῶρον τὸ πεδίον τοῦ κυρίου μου, ὅπερ καλλιερῶ, δὲν θὰ ἤμην τόσοσον εὐχαριστημένος, ὅσον εἶμαι νῦν ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἅτινα σὰς ἔδωκα. Νῦν θὰ πιστεύσητε ὅ, τι γῆς σὰς εἶπον, καὶ τὸ ὁποῖον ἐνομίσατε προσβολὴν. Ἐάν ταῦτα πάντα ἠθέλατε ἀκούσει πρὸ τριῶν μηνῶν!... πόσον καλλίτερον ἠθέλατε ἐξοδεῖσαι τὰ χρήματά σας, ἄπερ σήμερον ἀνωρελῶς θὰ κλύσητε, ἐνῶ μόλις ἐπ'

ολίγας ώρας μόνον περιήλθομεν τὰ περίξ μαζὺ καὶ μικρὸν εἶδατε μέρος τῶν ἀνθρωπίνων δυστυχιῶν. Ἡ εὐσπλαγγία, ἡ ἀδελφότης, ἦν οἱ σοφοὶ γράφουσιν εἰς τὰ βιβλία καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ, συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀγαπῶμεν τὸν ὄχλον, νὰ τὸν διδάσκωμεν, νὰ τὸν ὠδηγῶμεν εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς ὑπομονὴν, καὶ εἰς τὴν μετὰ γενναϊότητος ἐκπλήρωσιν τῶν θυσιῶν εἰς ἃς καταδικάσθη. Τότε βεβαίως ὁ πλοῦσιος ἔσεται χρήσιμος τῷ πτωχῷ καὶ ἀξιολάτρευτος, ὁ καρπὸς δὲ τῶν ἐνεργειῶν του δὲν θέλει ποτὲ παύσει προαγόμενος.

Τὸ νὰ ἔχωμεν τοιαύτην ἀδελφότητα· τὸ νὰ καθιστῶμεν αὐτὴν ἐχθρὰν τῶν ἐλαττωμάτων· τὸ νὰ διακηρύσσωμεν ἀρχὰς ἀρετῆς διδόντες πάντοτε τὸ παράδειγμα μὲ τὰς πράξεις μας, μὲ τὴν χαλίνωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν μας· τὸ νὰ μηδενίζωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ, ἰδοὺ ὁ προορισμὸς σας· καὶ ὁ Θεὸς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς σας σὰς ἔδωκε μέσα ἀρκούντως ἰσχυρὰ, ὅπως ἐκτελέσητε αὐτόν. Πιστεύσατέ με, οἱ μικροὶ γίνονται μεγάλοι καὶ συνεχέστερον κακοῦργοι, ὅταν περιέλθωσιν εἰς χειρὰς τῶν χηρὰν ὧν ἀξιοὶ δὲν ἦσαν.

Πόσον κалλίτερον θὰ ἦτο ἂν ἐσυνάξατε σεῖς ὁ ἴδιος 200 ἐκ τῶν γυναικῶν ἐκείνων τοῦ μεταξωκλωστοεῖου, καὶ ἠνοίγητε κατάστημα χρήσιμον δι' αὐτὰς, ἐπιωφελὲς δι' ὑμᾶς. Πόσον θὰ ἦτο κалλίτερον ἂν ἐκαλλίτε χιλιάδα ἐργατῶν ἐξ ἐκείνων οἵτινες διὰ τῶν χρημάτων σας ὠθήσατε ν' ἀπεχθανθῶσι τὴν ἐργασίαν καὶ τοὺς μύθους καὶ δι' αὐτῶν ἐκαλλιεργήτε τὰς ἀπεράντους σας γαίας. Ἀντὶ νὰ διδάξητε αὐτοὺς τὸ ἐλάττωμα, τὴν μέθην, τὴν βλασφημίαν, καὶ ἴσως τὸ ἐγκλημα, ἠθέλητε τοὺς ἐκγυμνάσει εἰς τὴν εὐγενεστάτην τῆς γεωργίας τέχνην καὶ ἠθέλητε πληρώσει αὐτοὺς χρημάτων εὐγενῶς καὶ ἐντίμως ἀποκτηθέντων. Καὶ ἐν αὐτῇ σας τῇ κωμῳδίᾳ δὲν ὑπάρχει ἔλλειψις ἀνθρώπων ἐχόντων ἀνάγκην ὑποθάψους, οὐδ' ἱκανῶν καὶ τιμῶν ἐμπόρων ἐχόντων ἀνάγκην ὑποστηρίξεως καὶ δανειῶν δὲν ἐλλείπουσι καλλιτέχναι ἀποολόγτες ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τῆς καταδρομῆς, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην ἐργασιῶν διὰ ν' ἀναδειχθῶσι, καὶ ἄλλοι πλείστοι ὅσοι δεόμενοι βοήθειας. Ἐπειτα ὑπάρχουσι πτωχὰ παιδιὰ ἔχοντα ἀνάγκην μαθήσεως, ἔπειτα...

— Φθάνει! Ῥομουάλδε, φθάνει. Ἀρκούντως κωχρὰ μοὶ ἐξήγησας ὅποιον τὸ καθήκον μου

ὡς πλοῦσιος. Ἄς ἀποχωρισθῶμεν κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην· αὐριον θέλω νὰ σ' ἐπανεῖδω, ἀλλ' ἐν τῇ οἰκίᾳ σου καὶ οὐχὶ εἰς τὸ δάσος.

— Ἡ οἰκία μου εἶναι ἡ τετάρτη εἰς τὸ πλοῖον χωρίον Α. . . εἶναι οἰκίσκος μόλις δυνάμενος νὰ στηρίζεται, διότι εἶναι ἀρχαιοτάτη. Οἰκοῦμεν ἐν αὐτῇ 23 πρόσωπα καὶ ἔχει δύο αὐλὰς· ἐγὼ κατοικῶ εἰς τὴν δευτέραν αὐλὴν, ἄλλως τε ἐρωτήσατε περὶ τοῦ Ῥομουάλδου καὶ ἅπαντες μὲ γνωρίζουσι.

— Χαῖρε, ἀξιότατε ἄνερ! Αὐριον καλὴν ἐντάμωσιν.

Οὕτω λέγων ὁ νεαρὸς κόμητις ἔθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ χωρικοῦ καὶ ἀνεχώρησε μὲ τὴν καρδίαν συγκεινημένην ἐπὶ τοσαύτον, ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ κλαύσῃ.

Εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιόν του ἄλλος ἀφ' οὗ ἦτο πρὶν. Ἐδραμεν εἰς τὸ ὑπόγειον, ἐνθα εὗρε τοὺς δύο σάκκους, οἵτινες τῷ ἐναπέμεινον εἰσέτι πλήρης χρυσοῦ. Διῆλθε τὴν νύκτα τεταραγμένος ἕνεκα τῶν ἰσχυρῶν ἐντυπώσεων, ἀλλ' ἦτο αὐτὴ κρίσις· ὁμοιάζε τὴν κρίσιν πυρετοῦ, μεθ' ἣν ὁ ἰατρὸς χαίρων ἀγγέλει τοῖς παρισταμένοις ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἐσώθη.

Τὴν ἐπιούσαν ἡμέρην γαλήνιος καὶ εὐχαριστημένος. Διέταξε νὰ ζευχθῇ ἡ ἡμαξία του, ἀφῆκε παραγγελίας γενναίας ἀλλ' ἐμφρόνους εἰς τὸν διευθύνοντα τὰ οἰκονομικά του, καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὸ ἕτερον του χωρίον Σ. . .

Ἐκεῖ ἀνήγειρε μεταξωκλωστοεῖον, μύλλον, βαμβακοκλωστοεῖον, καὶ ἄλλα ἀγαθοεργὰ καταστήματα. Ἐσώσε πολλοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ ὀλέθρου, ἐγένετο ὁ ἀγαθὸς ἀγγελος τῶν περιχώρων, οὐδέποτε ἄλλοτε ἔδοσεν ἐλεημοσύνην εἰς τὸν τυχόντα, καὶ ἐξῆσε βίον ἐναρέτου, τιμίου καὶ φιλανθρώπου χριστιανοῦ, καθὰ τὸ εὐαγγέλιον ὀρίζει καὶ οὐχὶ καθὰ οἱ ἀνόητοι νομίζουσι.

Ὁ Ῥομουάλδος μετὰ τινα χρόνον εἶχεν εἰσόδημα 25,000 φράγκων κατ' ἔτος καὶ διήθυνε τὰς ἐργασίας ἰδιοκτητοῦ σαπωνοποιεῖου. Προήχθη ταχέως χάρις τῷ νεαρῷ κόμητι.

Καὶ τοι δὲ πλοῦσιος ὁ Ῥομουάλδος, ἐξηκολούθει ἀείποτε ὧν ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος καὶ ἐνάρετος Χωρικὸς Φιλίσσοφος.

(Ἐκ τῆς Ἱταλικῆς).

ΑΒΕΑ.

ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ.

Περὶ τοῦ ἀναφανέντος τὴν 23 ἰανουαρίου (4 φεβρουαρίου) μετεωρολογικοῦ τούτου φαινομένου ὁ κ. Ἄρ. Κουμπάρης, διευθυντὴς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μετεωροσκοπεῖου, ἐδημοσίευσεν διὰ τῶν ἐφημερίδων τὰ ἐπόμενα.

Τῇ 4 φεβρουαρίου περὶ τὰς 8 ὥρας τῆς ἐσπέρας ὠρθῆ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου ὀρίζοντος βόρειον σέλας σπανίας εἰς τὰ ἡμέτερα πλάτη λαμπρότητος. Τὸ φωτεινὸν τούτο μετέωρον κατεῖχεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος ἕκτασιν 180 περίπου μοιρῶν ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Τὸ χρῶμα τῆς βάσεως αὐτοῦ ἦτο ζωηρότατον ἐρυθρὸν καὶ διετῆρει τὴν ἕκτασιν αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ ὕψος μέχρις 90 μοιρῶν. Τὸ φωτομετέωρον παρουσίαζεν ὅψιν πυρίνης θαλάσσης, διὰ τῆς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ παρὰ τὸν ὀρίζοντα ἀστέρες ἠΰγαζον δι' ἀσυνήθους λαμπρότητος. Καθ' ἣν ὥραν ἡ βάσις τοῦ φαινομένου ἦτον εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τῆς λάμψεως, νέφη διεχέοντο ἐπὶ τῆς ἐρυθρότητος καὶ παρεῖχον εἰς τὸ φαινόμενον ὅψιν λίαν ἀλλοίωτον. Ζωηρόταται ταινίαι φωτὸς ὑψοῦντο διαχωριζόμεναι ἐκ τοῦ ὀρίζοντος. Παρετήρησα πρὸς τούτοις καὶ σειρὰν τινα κιτρινωποῦ φωτὸς, τὸ ὅποιον μετὰ τινα λεπτὰ μετεβλήθη εἰς ταινίαν ὠραιστάτου ἰώδους χρώματος. Ἡ δίνησις τῶν φωτεινῶν τούτων σειρῶν παρεῖχεν εἰς τὸ φαινόμενον ἀπαράμιλλον λαμπρότητα. Περὶ τὴν μίαν καὶ ἡμισίαν ὥραν τῆς πρωῆς ἡ ἕκτασις τοῦ σέλας εἶχεν ἐλαττωθῆ καὶ κατεῖχεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος 70 μόνον μοιρῶν ἕκτασιν καὶ ὕψος 15 μοιρῶν, ἀλλ' ἡ ἐντασις τοῦ φωτὸς αὐτοῦ ἦτο εἰσέτι ἱκανή.

Τὸ βόρειον σέλας παρετηρήθη εἰς ὅλην τὴν εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν καὶ εἰς μέγα μέρος τῆς Ἀσιατικῆς, δυνατὰ δὲ διαταράξεις παρετηρήθησαν εἰς πάσας τὰς τηλεγραφικὰς γραμμὰς τῆς Τουρκίας. . . Τὸ βόρειον σέλας ἐφάνη πρὸς τούτοις καὶ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, αἱ δὲ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ ὑπέστησαν τὴν ἐπενέργειαν αὐτοῦ.

Τὰ αἷτια τῶν πολικῶν τούτων φαινομένων διαφορῶς ἐξηγήθησαν· ἐν τούτοις ἀνεγνωρίσθη δτι τὸ φαινόμενον τούτο ἔχει στενὴν σχέσιν πρὸς τὴν ἠλεκτρομαγνητικὴν κατάστασιν τῆς γῆς· εἶναι δὲ πλέον ἀποδεδειγμένον σήμερον ὅτι ἡ ἠλεκτρομαγνητικὴ κατάστασις τῆς γῆς τροποποιεῖται ὑπὸ τῶν ἀναπτυσσομένων ἐπὶ

τοῦ ἐδάφους ἐνεργειῶν. Οὕτως ὑφίσταται σχέσις τις μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἠλιακῶν κηλίδων καὶ τῶν ἀλλοιώσεων τῆς μαγνητικῆς βελόνης. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Παλέριμου κ. Τατσίνης, βασιζόμενος ἐπὶ διαφόρων παρατηρήσεων, εὕρισκε ὅτι τὰ βόρεια σέλας συσχετίζονται ἰδίως πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γῆων ἐξογκώσεων. Οὕτω παρατηρῶν τις τὸν ἥλιον διὰ τοῦ εἰδικοῦ ἀστρονομικοῦ τηλεσκοπεῖου, δύναται νὰ πείθῃ τὴν ἐμφάνισιν τῶν πολικῶν φωτομετεώρων κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν παρατηρουμένων ἐξογκώσεων.

Ἡ συχνότης τῶν βόρειων σελῶν εἰς τὰ ἐλάχιστα πλάτη ὑπόκειται εἰς δεκαετὴ περίοδον, ὡς τούτο συμβαίνει καὶ διὰ τὴν συχνότητα τῶν ἠλιακῶν κηλίδων. Ὁ ἥλιος, ὡν ἀστὴρ ἀλλοιωτός, ἐξασκεῖ περιοδικῶς ἐπὶ τῆς γῆς ἐπιρροὴν τροποποιούσαν τὴν κατάστασιν αὐτῆς, καὶ θὰ ἐξασκεῖ ἐπίσης τὴν αὐτὴν ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν τοῦ ἡμετέρου συστήματος· καὶ πραγματικῶς ἡ παρατήρησις ἀπέδειξε τούτο διὰ τοὺς πλανήτας Ἀφροδίτην καὶ Δία. Ὁ ἥλιος εὕρισκεται νῦν εἰς περίοδον μεγάλης ἐνεργητικότητος, ἡ ἐνεργητικότης δὲ αὐτὴ ἐκδηλοῦται μετὰ μεγάλης σφοδρότητος. Τῆς δραστήριότητος τῶν ἐνεργειῶν τούτων τοῦ ἡλίου θέλομεν ἀναφέρει ἐν παράδειγμα ἐκτιθέμενος τὴν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Γιούγκ γενομένην τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1871 παρατήρησιν. Ὁ ἀστρονόμος οὗτος ἠκολούθησε διὰ τοῦ τηλεσκοπεῖου αὐτοῦ μίαν τῶν μεγαλύτερων ἐκρήξεων ἐξ ὧν παρετηρήθησαν ἀχρι τούδε ἐπὶ τοῦ ἡλίου· ἡ ταχύτης τῆς ὑψώσεως τῶν ῥιπτομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου ὕλων ἦτον ἴση πρὸς 267 χιλιομέτρα κατὰ δευτερόλεπτον. Τὴν ἐπὶ τοῦ ἡλίου γενομένην ταύτην ἐκρήξιν ἠκολούθησεν ὠραῖον βόρειον σέλας, ὅπερ ὠφθη ἀμέσως τὴν αὐτὴν ἐσπέραν.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Βερνίκιον ἀξιόλογον δι' ἐλαιοζωγραφίας.

Τὸ ὠραιότερον βερνίκιον δι' ἐλαιοζωγραφίας ἀπολαμβάνεται ἐκ τῶν ἐξῆς ὕλων καὶ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν. 2 δράμμια κόκκινου λευκῆς ῤητίνης τοῦ Λαμάρ, 1|3 τοῦ δρασμιῖου λευκοῦ ἠλέκτρου συμμιγνύμενα μετὰ 2 δρασμιῶν κό-

νεως τῆς ὑέλου, ἐπιχύνονται ἐντὸς ὑελίνου φιάλης μετὰ 1 δραμμίου οἰνοπνεύματος λειψύρου καὶ μετὰ 8 δραμμίων ἐλαίου τῆς Λαβάνδας. Μετὰ τὴν δι' ὀλίγης θερμότητος διάλυσιν, διυλίζεται διὰ βάμβακος Ἄφου ἡ ἐλαιοζωγραφία πρότερον καθαρισθῆ δι' ἀποπλύσεως μετὰ σάπωνος ἢ ὀλίγου ἀπανθρακικοῦ νάτρου, περιελίφεται ἅπαξ ἢ δις κατὰ τὰς ἀνάγκας. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ διαλύματος περιελίφονται ἐπίσης τὰ τῶν ζωγραφικῶν περιβώρια (κορνίζες) καὶ ἐὰν τελευταῖον εἶναι κεχρυσωμένα, προσθέτεται πρὸς τὸ αὐτὸ βερνίκιον ὀλίγη ποσότης ρίζης τῆς προκορρίζης ἢ τοῦ καφορά πρὸς χρυσιζόντα χρωματισμὸν τῶν ἀντικειμένων τούτων. Ἐκαστος ζωγράφος ἐφαρμόζων τοῦτο τὸ ἀξιόλογον βερνίκιον διὰ τὰ ἔργα του, θέλει εὐχαριστηθῆ τὰ μέγιστα.

Κατασκευὴ τινος ὄσφραντικῶν μέσου κατὰ τῆς λειποθυμίας.

Τὸ καλλίτερον καὶ ἐρεθιστικώτερον ὄσφραντικὸν μέσον κατὰ τῶν λειποθυμιῶν εἶναι ἡ Ἀμμωνία, διαγεύουσα διὰ τῆς διαπεραστικῆς τῆς ὀσμῆς τὸ νευρικὸν σύστημα. Τοιοῦτον ἀμμωνούχον ὄσφραντικὸν ἀπολαμβάνεται εὐκόλως κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Βάλλε εἰς μικρὰν ὑελίνην φιάλην ἐπιπωματισθησομένην δι' ὑελίνου πώματος 4 δραμμία λεπτῆς κόνεως ἀμμωνιούχου ἄλατος (Νισσαντήρι καλουμένου) καὶ κατόπιν 2 δραμμία λεπτῆς κόνεως κεκαυμένης ἀσβέστου. Ἀνατάραξον τὸ μίγμα τοῦτο καὶ κλείσον διὰ τοῦ ὑελίνου πώματος. Ἐὰν ἀνοιχθῆ καὶ πρὸς τὸ μίγμα τοῦτο ὄσφρανθῆς, θὰ διέλθῃ ἡ ἰσχυρὰ ὀσμὴ τῆς Ἀμμωνίας προκαλοῦσα τὴν σκοπούμενην ἐνέργειαν. Μολοντοῦτο μάθε ὅτι τὸ ἰσχυρότερον μέσον κατὰ τῆς λειποθυμίας καὶ κατὰ τοιοῦτων προσβολῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος εἶναι τὸ ἰσχυρὸν θειώδες ἀέριον τὸ ὁποῖον σχηματίζεται διὰ τῆς καύσεως τοῦ θείου, ὅθεν εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀναψὸν πολλὰ συνήθη σπύρτα καὶ κειομένου τοῦ θείου πλησιάζον αὐτὰ πρὸς τὴν ῥίνα τοῦ λειποθυμήσαντος καὶ μετὰ 2—3 ἐπαναλήψεις θὰ ἐξεγερθῆ ἐκ τῆς λειποθυμίας του.

Ξ. ΛΑΝΔΕΡΡ.

Οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ ν' ἀποκτήσῃ φίλους πένητας.

Δεινὰ αἱ γυναῖκες πρὸς τὰ τεχνάσματα τῶν ἐφευρέσεων.

Λέγεται ὅτι τὰ δῶρα καὶ αὐτοὺς τοὺς Θεοῦ ἀκόμη πείθουσιν.

Μέγα κακὸν ὁ ὄχλος, ὅταν κακούργους ἔχη προστάτας.

Καὶ ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἔπαινος, βαρύνει τὸν ἐπαινούμενον.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ.

Χαρὰ σ' ἐκείνη τὴν καρδίαν
Ποῦ δὲν τὴν δέρνουν πόνοι.

ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Ἐξ ὄλων τῶν αἰσθημάτων ὁ ἔρωσ εἶναι τὸ αὐθαδέστερον.

Ὁ ἀπελπὶς ἔρωσ εἶναι βραδὺ δηλητήριον, ὅπερ ὑποσκάπει καὶ καταστρέφει.

P. DE KOCK

Γυνὴ ἀνωμένη εἶναι ἱκανὴ νὰ πράξῃ τὰ πάντα.

Αἱ γυναῖκες δὲν θνήσκουν εἰμὴ ὑπὸ ἀκηδίας.

ALPHONSE KARR.

Καρδία εὐθεῖα εἶναι τὸ πρῶτον τῆς ἀληθείας ὄργανον.

Ὅστις οὐδὲν ἠσθάνθη, οὐδὲν δύναται νὰ μάθῃ.

J. J. ROUSSEAU.

Ἡ δικαιοσύνη εἶναι διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ ὄχι ὁ κατηγορούμενος διὰ τὴν δικαιοσύνην.

EDOYARD LABOYLAINE.

Δίδει μικρὰν ὁ ἔρωσ
Ζωὴν, ἀλλοίαν, ἔκτακτον, καὶ ἔπειτα νεκροῦται
Ὁ βίος ὄλος, ὠχρῖα ἢ ὄψις, ἀλλοιοῦται,
Καὶ ζῶντες ἐτι θνήσκομεν οἰκτρῶς καὶ παρακαίρως.

Δ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅχι. Ὁ ἄργυρος, μὲ ὅσα δήποτε καὶ ἂν λέγῃσι, δὲν εἶναι λάβα τοῦ Ἄδου· εἶναι καλὸν ἐμπόρευμα· ἀλλὰ τὸ πωλῶσι πολὺ ἀκριβῶς.

P. S. DE. BÉRANGER.

Εἰς ὠχραν μικρὰν κόρη.

Κόρη, διατὶ τὰ ῥόδα τῆς μορφῆς σου τῆς γλυκαίας,
Ἀφῆνης ἔγειναν ὠχρά;

Πῶς σ' ἀφῆκεν ἡ φαιρότης τῆς μικρᾶς σου ἡλικίας
Καὶ ἡ πρώτη σου χαρὰ;

Μὴ κανὲν ἐκ τῶν πολλῶν σου ἀπωλέσῃ ἀθυρμάτων;
Κόρη διατὶ θρηνεῖς;

Πῶς ἡ λάμπις ἀπεσβέσθη τῶν ὠραίων σου ὀμμάτων;
Πῶς ὁ ἦχος τῆς φωνῆς;

Καθὼς πρότερον δὲν εἶναι θορυβώδης ὡς παιδίου;
Διατὶ μελαγχολεῖς;

Διατὶ αἱ παρειαὶ σου ἔχουν φέρουσι δακρύου;
Πῶς ὀλίγον ὀμιλεῖς;

Μὴ ἀπώλεσας τὸ τέκνον τῆς μεγάλῃς σου πλαγγόνος;
Μὴ ἐθραύσθη ἡ μικρὰ;

Πῶς ὡς ἄθος μαρμαμένον ὑπὸ τῆς πνοῆς χειμῶνος
Κλίσεις τὸσον νεαρά;

Ἡ, ἐκ τοῦ κλωβοῦ του μήπως ἐδραπέτευσ' αἰφηνίδιος
Τὸ ὠραῖον σου πτηνόν;

Σπόγγισον τὸ δάκρυ, κόρη, ὁ χρυσοῦς μας φεύγει βίος...

Πλὴν ἰδοὺ πρὸς οὐρανόν

Σὲ συνέλαβον νὰ ἀφῆς ἱκετευτικὸν τὸ ὄμμα

Ὅτι ἐὰν ἐξήτεσι τί...

Μὴ ἐρυθρῆς, παιδίον, ἄφες νὰ εἰπῇ τὸ στόμα

Ὅτι ἡ ψυχὴ ζητεῖ...

ΦΩΤΕΙΝΗ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΔΟΥ.

Θέλεις νὰ ζήσης;

Θέλεις νὰ ζήσης; Ἄσπλαγγνος, ἀνίσθητος νὰ εἶσαι,
Θνητὸν ποτὲ νὰ μὴ πονῆς, ποτὲ νὰ μὴ λυπηθῇσαι.
Νὰ βλέπῃς τὴν πυρκαϊάν καὶ σὺ νὰ μὴ τὴν σβύνης,
Νὰ βλέπῃς τὸν πνιγόμενον καὶ σὺ νὰ τὸν ἀφήνης.
Θέλεις νὰ ζήσης; Λάκτιζε τὰ δάκρυα τοῦ πόνου,
Καὶ τὸ συμφέρον δίωκε τοῦ ἐκτοῦ σου μόνου.
Μίση τοὺς ἄλλους, συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ οἰκείους,
Καὶ ἀπεχθάνου ἅπαντας· θεώρει τοὺς δημίους.
Φιλότιμον!... τί σ' ἀγαπᾷ; τί παρ' αὐτοῦ προσμένεις;
Τὰ φύλλα τῆς καρδίας σου, ὦ δούστη, μαραίνης.
Καὶ τήσσαι, καὶ καίεσαι, καὶ ἡ ψυχὴ σου φθίνει,
Ἐνῶ ὁ ἄλλος σὲ γελᾷ, ἢ καὶ σὲ κατακρίνει!
Θέλεις νὰ ζήσης; Ἄφῃσον εἰς ἄλλους τὴν καρδίαν,
Εἰς ἄλλους τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν εὐαισθησίαν.
Παίξε καὶ σκίρτα εὐθυμος καὶ πίνε ῥητινίτην,
Καὶ μὴ κρατεῖς εἰς χεῖρας σου αἰετὸν διαβήτην.
Τί εἶν' ὁ κόσμος; ὄνειρον ἀπατηλόν, στιγματῶν...
Ἐνῶ νομίζεις ὅτι ζῆς εἰς εὐθυμίαν πλέων,
Ἐπέρχεται ὁ θάνατος καὶ στωϊκῶς σ' ἀρπάζει,
Καὶ τότε;... ἡ κυπάριστος τὸν τάρον σου σιαρίζει!
Τί εἶν' ὁ βίος; Ἐν μηδέν! τὴ φῶς εἶν' ἡ ἀρχὴ του,
Ἄλλὰ σικιὰ τὸ τέλος του, κ' ἀπάτη ἡ πνοή του.
Ἀπάτη, ὄναρ καὶ σικιὰ, κ' ἐλπίουσαι ἐλπίδες,
Ἄς περιμένεις πάντοτε, πλὴν πῶποτε δὲν εἶδες.
Ἰδοὺ ὁ βίος τῶν θνητῶν!... ἄρα πρὸς τί λυπεῖσαι;
Μὴ αἰωνίως νεαρὸς, ὦ δυστυχῆ, θὰ εἶσαι;
Δὸς λάκτισμα εἰς ἅπαντας, ἀπόφρευε τὸν πόνον,
Σάρκαζε πάντα πανταχοῦ καὶ λάτρευε σὲ μόνον.
Ὡ! τί φροντίζεις δι' αὐτὸν, ἢ τί διὰ ἐκεῖνον;
Ὁ κόσμος οὗτος ἐξίστι τὸ ῥόδον μὲ τὸ κρίνον.
Κακὸς ἂν εἶσαι ἢ καλὸς ὁ κόσμος δὲν φροντίζει,
Μὲ τὸ συμφέρον ἕκαστος τὸ βῆμά του ῥυθμίζει.
Μὴ τάχα ἐν τῷ ἔρωτι ζητεῖς παρηγορίαν;
Ὡ! σίγησον!... τὴν ὄψιν του πιστεύεις τὴν ἡδυσταν;
Εἶναι ὁ ἔρωσ ἄδυστος, μαρτύριον καὶ μνημα,
Καὶ σάραξ τρώγων ἐν κρυπτῷ τοῦ βίου μας τὸ νῆμα.
Θέλεις νὰ ζήσης; δίωκε τοὺς κώμους, κ' οἶνον πίνε,
Καὶ τότε μόνον ἀνεκτὸς ὁ βίος θὰ σοὶ εἶναι.

Τὸ τέκνον μόνον λάτρευε τῆς ἀγαθῆς Σεμέλης,
Ἐάν τὸν βίον ἀγαπᾷ, ἐάν νὰ ζήσῃς θέλῃς.
Τῆ 13 Αὐγούστου 1871.

ΑΒΕΛ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ

ΤΟΥ ΔΥΣΤΥΧΟΥΣ ΦΙΛΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΝΑΒΑΡΙΩΤΟΥ.

Τίς τὸ ἤλπιζε, μόλις ὁ τάλας,
μόλις εἴκοσιν εἶδε Μαῖου,
καὶ ἀπέπτ' εἰς σκηνὰς αἰθερίου,
εἰς τῆς φίλης μητρὸς τὰς ἀγκάλας.

Κρίμα τόσον προῦρος νὰ σβύσῃ
τόσον κάλλος, τοιαύτη νεότης,
Κρίμα ἦτο θανάτου ὠχρότης
σ' τὴν φαιδρὰν του μορφὴν νὰ καθήσῃ.

Ἦ! ἐπέσπευσας, ἄφρων, τὸ βῆμα.
εἰς τὸν τάφον προσῆλθες ταχέως,
πῶς πιέζει ἡγνόεις βαρέως
τὸ σκληρὸν καὶ ψυχρότατον μνήμα.

Ποτὸς βάσκανος δαίμων σ' ἐφθόνηι
ᾧ ταλαίπωρε Παρηγορίαν
μόνον εὔρισκας ἴσθην ἐρημίαν,
μόνη τέρψις σου ἦσαν οἱ στόνοι.

Ἦς τῆς μοίρας ἀπόκληρος, τόμμα
πλήρες πάντοτε εἶχες δακρύων,
ἐξ αὐτῶν τῆς ψυχῆς τῶν μυχίων
τὸ πικρὸν σου ἐστέναζες στόμα.

Ἦ! δὲν θέλω λοιπὸν ἀντικρύπτει
τὴν γαλήνιον πλεόν μορφὴν σου,
τὴν γλυκίσταν, ᾧ φίλε, φωνὴν σου
δὲν θ' ἀκούσω ποτὲ νὰ ἤχησῃ.

Φεῦ! ματαίᾳ ἀνάμνησις πλέον
ἢ δ' ἠρέμα ἔσθ' ὁ τάφον κοιμᾶται,
ἡ ψυχὴ του ἔσθ' ὕψη πλανᾶται
καὶ τὸ ὄμμα του ἔπαυσε κλαῖον.

Ἄναπαύου, ψυχὴ περιλμμένη!

τοῦρανοῦ εἶσαι κάτοικος τώρα,
εἶν' αὐτὴ τῶν ἀγγέλων ἡ χώρα,
εἶν' οἱ πόνοι αὐτοῦ πάντῃ ξένοι.

Εὐμενῶς ἄς δεχθῇ ἡ σικιά σου
δάκρυ φίλης πενθούσης καρδίας,
ἥτις ἔσχε στιγμὰς εὐτυχίας
τὰς στιγμὰς, ἄς διήλθε σιμὰ σου.

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ.

ΑΣΜΑ ΠΑΡΟΙΝΙΟΝ.

Εἶν' ὁ Βάγκος Θεὸς μέγας
Κατευθραίνων τὰς καρδίας,
Δίδει πάντοτ' εὐθυμίας
Καὶ τὴν λήθην εἰς πολλὰ.
Δὲν εὐθύμωτε ποτέ του,
Ἄγαπᾷ τὰ ἔσματά μας,
Ἄγαπᾷ καὶ τὰ τρελλὰ μας
Τὰ τραλά-λαλά-λαλά.

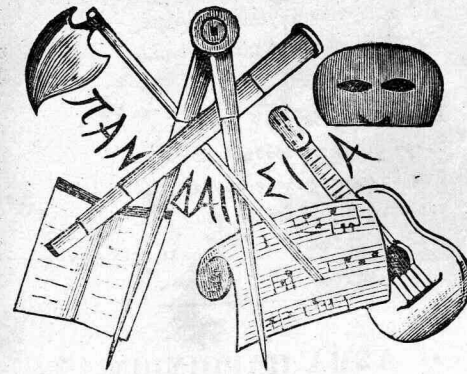
Ἐλησμόνησα χθὲς βράδῳ
Πιῶν ὄϊνον Βορδιγάλλων,
Ἵτι χθὲς ἐξήτουν ἄλλον
Οἱ γλυκεῖς τῆς ὀφθαλμοί.

Κ' ἐλησμόνησα τὴν Ὀλίψιν,
Γὴν βαθεῖαν τὴν πληγὴν μου,
Κ' ἔπεσα εἰς τὴν στρωμνὴν μου
Ψάλλον τραλά-λαλά-λαλά.

Βάγκε, Βάγκε, εἶμαι δούλος
Τῶν κομψῶν σου βαρελιῶν,
Εἶμαι εὐτυχὴς μεθῶν,
Τότε μόνον ἀγαπᾷ.

Τότε, ἀνάξ, ταξιδεύω
Ταχυκίνητος, ἀτμήρης,
Ἐλαφρὸς καὶ πλούτου πλήρης
Τραλαλά λαλά-λαλά!

ΚΑΣΔΟΝΗΣ Η... .

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ.

Ὁ κύριος Ἰωάννης Βελοῦδος ἐξέδοτο ἐσχάτως Ἑλληνιστὶ σπουδαῖον ἱστορικὸν ὑπόμνημα περὶ τῆς ἐν Ἑνετίᾳ ἀποικίας τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων. Ἐν τῷ μνησθέντι συγγράμματι ὑπάρχουσι πολλὰ καὶ ποικίλα λεπτομέρεια περὶ τῶν σπουδαίων ὑπηρεσιῶν τῆς γεραρᾶς ἐκείνης κοινότητος, ἥτις ἄλλοτε τοσοῦτο συνέτεινεν εἰς τὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀναγέννησιν.

Ἀπὸ τίνος χρόνου πολὺς γίνεται λόγος ἐν τῷ ἄλλοδαπῷ επιστημονικῷ κόσμῳ περὶ τινος σπουδαιοτάτου ἀρχαιολογικοῦ εὐρήματος. Ἀνεκαλύφθη ἐν Ἱερουσαλὴμ στήλη τετράγωνος ἀνήκουσα εἰς τὸν ἀρχαῖον ναὸν τοῦ Σολομῶντος ἀνοικοδομηθέντα ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ μεγάλου. Ἡ στήλη αὕτη φέρει γεγλυμένην ἐπὶ μιᾷ τῶν ὀψέων αὐτῆς διὰ μεγαλοπρεπῶν χαρακτῆρων τῆς καλῆς ἐποχῆς ἐπιγραφὴν ἐκτεταμένην ἀπαγορεύουσαν ἐπὶ ποινῇ θανάτου εἰς τοὺς ἔθνικοὺς νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ περιστοιχοῦντος τὸν ναὸν περιβόλου. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη προωρισμένη ἀποκλειστικῶς εἰς εἰδοποίησιν τῶν ξένων, εἶναι γεγραμμένη ἑλληνιστὶ: ἦτοι ἐν τῇ γλώσσῃ, ἥτις ἦτο ἐξηπλωμένη τότε γενικῶς μεταξὺ τῶν ἑθνικῶν λαῶν τῆς Συρίας ἢ δ' ἐννοικ αὐτῆς εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνος πρὸς τὰς διδομένας ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ Ἰωσήπου περιγραφὰς καὶ πληροφορίας.

Ὁ ἐν Ἰένῃ σοφὸς καθηγητὴς K. Bernhard Schmidt ἐξέδοτο πρὸ μικροῦ τὸν πρῶτον τόμον τῆς σπουδαιοτάτης συγγραφῆς του περὶ «τοῦ δημῶδους βίου τῶν καθ' ἡμᾶς Ἑλλήνων καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος». Τὸ ὄλον σύγγραμμα, προὐδὲν ἐπιπόνου ἐργασίας καὶ μακρᾶς καὶ ἐπιμελοῦς μελέτης, θὰ ἀποτελέσῃ τρεῖς

τόμους. Τὸ προκείμενον πρῶτον τεῦχος (ἐκ σελίδων 251) διήρηται εἰς πέντε τμήματα, ἐν οἷς ὁ ἑλληνικώτατος συγγραφεὺς πραγματεύεται πρὸς τοὺς ἄλλοις «περὶ τῶν ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει καὶ λατρείᾳ ἔθνικῶν στοιχείων», περὶ ἀδαιμόνων καὶ γιγάντων», περὶ τῶν αμοιρῶν καὶ τῆς τύχης» καὶ περὶ ἄλλων ποικίλων μυθολογικῶν παραστάσεων. Ἐν τῇ εἰσαγωγῇ ἀνασκειάζει μετὰ συνεκτικῆς καὶ ἐμβριθοῦς βραχυλογίας τὴν θεωρίαν τοῦ Φαλμεράνερ καὶ τὴν τοῦ Hopf περὶ τοῦ σλαβισμού τῶν Τσακῶνων, ἀρνούμενος τὰ θριαμβευτικὰ αὐτοῦ ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς καθωμιλημένης ἑλληνικῆς γλώσσης. Αἱ ὑπὸ τὸ καίμενον πολυάριθμοι παραπομπῶν μαρτυροῦσιν ὅτι οὐδὲν σχεδὸν τῶν περὶ Ἑλλάδος ὑπ' Ἑλλήνων ἢ ὑπὸ ἄλλοδαπῶν δημοσιευθέντων ἔργων διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ διακεκριμένου καθηγητοῦ. Συγχαιρόντες τῷ K. Schmidt ἐπὶ τῇ περισπούδαστῳ αὐτοῦ συγγραφῇ, εὐχόμεθα νὰ ἐξελληνισθῇ αὕτη ὅσον τάχιον ὑπὸ ἐντριβοῦς καλάμου, ἐπ' ὠφελεία τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Μανθάνομεν ἐκ τίνος ἐφημερίδος ὅτι προσπάθεια γίνεται ὅπως ἀσφαλῶς μετακομισθῶσιν εἰς Βοστώνην τὰ πολύτιμα λείψανα τὰ ἀνακαλυφθέντα ὑπὸ τοῦ προξένου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐν τῇ νήσῳ Κύπρου. Λέγεται ὅτι ὁ Cesnola ἀνέσκαψε τοὺς ἀγίστον ὀκτὼ χιλιάδας τάφων, καὶ ἀπὸ τῶν πηγῶν τούτων ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἐν Γόλγῳ, ἀπῆρτισε κολοσσαίαν συλλογὴν θησαυρῶν τέχνης. Οὗτοι διαφωτίζουν τὴν κατάστασιν τῶν ἀρχαίων Φοινικῶν καὶ τῶν πρῶτων φυλῶν, αἵτινες κατέσχον τὴν νῆσον, ἰδέα δὲ τις περὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ μουσεῖου τοῦ K. Cesnola δίδεται ἐκ τοῦ κατωτέρω καταλόγου:

Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ, Φοινικικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ
ὑέλινα σκευή. 1200

Φοινικικὰ, Ἀσσυριακὰ, Αἰγυπτιακὰ καὶ
Ἑλληνικὰ ἀγγεῖα. 4000

Ἑλληνικὰς, Ῥωμαϊκὰς καὶ Βυζαντινὰς
λυχνίας. 1400

Χάλκινα παντὸς εἶδους στελεγγίδας,
φιάλας (baterac), πόρπας κτλ. 420

Φοινικικὰς, Ἑλληνικὰς καὶ Κυπριακὰς
ἐπιγραφὰς. 96

Λίθινα ἀγάλματα παντὸς ἀναστήματος
(καθὸς Ἀφροδίτης). 204

Λιθίνας κεφαλὰς πάσης διαστάσεως
(ναὸς Ἀφροδίτης). 790

Ἐξ ὀπτεῖς γῆ: ἀγάλματα, ἀφιερῶματα
καὶ λοιπὰ. 320

Χρυσᾶ εἶδη, κύλινδροι, κάρθαιοι (sera-
raei) κτλ. 130

Ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις διεπραγματεύετο τὴν
ἀγορὰν τῆς συλλογῆς, ὅτε ὁ πόλεμος ἐξερράγη.

* * * Ἀερόλιθος βάρους 115 καὶ ἐπέκεινα λι-
τρῶν κατέπεσεν ἐσχάτως παρὰ τῇ Γαλλικῇ
πόλει Μαντερῶ. Ἡ βολὴ αὕτη προσελθοῦσα ἐξ
ἀνατολῶν ἐξερράγη μετὰ φοβεροῦ κρότου ὁμοιά-
ζοντος πρὸς ταυτόχρονον κυροβολισμὸν τουφε-
κίων καὶ μετὰ ζωηροτάτης κυανόχρου λάμψεως,
διαρκεσάσης 15 περιπου δευτερόλεπτα. Ἡ βο-
λὴ αὕτη, σφαιροειδῆς τὸ σχῆμα, παρουσιάζει
πολλὰς ἀνωμαλίας καὶ χρώμα μελάνον μετὰ
γραμμῶν κυανῶν ὁμοίων πρὸς σμάλτον ἡμα-
ρωμένον· θέλει δὲ ἀποσαλῆ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν
τῶν ἐπιστημῶν, ὅπως ὑποβληθῆ ὑπὸ τὴν χυ-
μικὴν ἀνάλυσιν καὶ ἐξέτασιν τῶν ἐπιστημόνων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ.

Κατὰ τὰς νεωτάτας καὶ ἀκριβεστάτας πλη-
ροφορίας, τὸ μέγεθος καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν
πέντε ἡπείρων ἔχει ὡς ἐξῆς.

Μέγεθος καὶ Πληθυσμὸς τῶν πέντε ἡπείρων.

Τετρ. μίλ.	κάτοικοι	κάτοικοι ἀνα-
		[λογοῦντες ἐπὶ
		[ἐνὸς τετραγ.
		[μιλίου

Εὐρώπη	181,678	295,800,000	1,628
Ἀσία	806,772	782,000,000	970
Ἀφρική	161,105	4,350,000	27
Ἀμερικὴ	543,570	192,500,000	350
Ἄμερικὴ	746,610	84,365,000	113
Τόδλον	2,440,000	1,359,000,000	560

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΙΕ΄. ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ.

Σελ.	355.	στίχ.	9ος	στίχ.	β΄.	ἀντι	γράψον
»	»	»	16ος	»	»	σύμπραξιν	σύμπραξον
»	»	»	23ος	»	»	θεωρεῖ	θεωρῶν
»	358	»	5ος	»	α΄.	ὡς	εἰς
»	»	»	19ος	»	β΄.	(γράφε)	τρῆς ἢ καὶ τέσσαρες
						»	μόνον δὲ ὅτι

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Φέρω πάντοτε ἐντός μου τὰς παρεκτροπὰς ἀπίστας
Καὶ ἐγκλήματα· ἂν ὅμως ὡς καὶ σὺ ἐγκληματίσης,
Καὶ τὴν κεφαλὴν μοὶ κόψης, τὴν ὑπομονὴν μου χάσας
Θὰ μεταβληθῶ εἰς γόνον, καὶ εὐθύς θὰ μὲ ἀφήσης,
Ἐάν εἶσαι σὺ δειλός.
Δὲν μὲ ἔλυσες; Δὲν εἶσαι διὰ τίποτε καλός.